

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 1. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: fredag den 6. oktober 2017

Tidspunkt: kl. 9.45

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jan E. Jørgensen (V), Erling Bonnesen (V), Mads Fuglede (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Malte Larsen (S), Søren Søndergaard (EL), Christian Poll (ALT), Zenia Stampe (RV) og Holger K. Nielsen (SF)

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelsen, justitsminister Søren Pape Poulsen, udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg, finansminister Kristian Jensen, erhvervsminister Brian Mikkelsen, minister for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde Karen Ellemann, miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen og energi-, forsynings- og klimaminister Lars Christian Lilleholt.

- L Punkt 1. Drøftelse af komitesag om bisphenol A i lak og overfladebehandlinger**
EUU alm. del (16) – bilag 935 (notat om komité-sag)
EUU alm. del (16) – bilag 939 (orienterende notat vedr. komitéafstemning)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Modtagelse af deputation: ITD, Brancheorganisation for den danske vejgodstransport vedr. udstationeringsdirektivet

KOM (2016) 0128

Deputation, repræsenteret ved
Karen Roiy, ITD
Michael Branner, Danske Busvognmænd

Karen Roiy, ITD, skitserede, hvordan de to brancheorganisationer som repræsentanter for henholdsvis vejgodstransportsektoren og passagersektoren mente, at udstationeringsdirektivet skulle behandles i et transportøjemed. Siden deputationen havde bedt om foretræde, havde Spanien stillet et forslag for transportområdet, som nu forsøgtes indarbejdet i moderdirektivet, og som ville blive behandlet på Coreper den 11. oktober, hvorefter en beslutning skulle træffes på rådsmødet den 23. oktober. ITD og Danske Busvognmænd var imod det spanske forslag, som de mente hverken imødekom den nationale eller den internationale transports behov. De ville foretrække, at transportområdet kom til indgå i forhandlingerne om Kommissionens mobilitetspakke, der blev præsenteret den 31. maj 2017, i stedet for som en del af de overordnede udstationeringsforhandlinger. Hensigten med mobilitetspakken var at erstatte de mange forskellige nationale regler på området med fælles europæiske regler, som både er klare, enkle og kan håndhæves. Både ITD og Danske Busvognmænd støttede den ambition, men var ikke helt tilfredse med det konkrete forslag, Kommissionen havde fremsat, da det i lighed med det spanske ikke gav mulighed for at skelne klart mellem international og national transport. Kommissionen havde foreslået, at al national transport, såkaldt cabotage, skulle betragtes som udstationering, og denne del af pakken kunne man støtte, idet kørslen her foregik i direkte konkurrence med nationale virksomheder. Det spanske forslag havde ikke taget højde for dette, for her skulle man køre i 5 dage, før man var udstationeret. For den internationale transport havde Kommissionen i sin mobilitetspakke foreslået, at al transport ud over 3 dage inden for en kalendermåned skulle betragtes som udstationering. Kommissionens metode ville i praksis betyde, at al grænseoverskridende transport ville blive betragtet som udstationering. Deputationen var imod en ny løn, hver gang man krydser en ny grænse, og foreslog i stedet, at chauffører, som kører grænseoverskridende internationale transport, ikke skulle betragtes som udstationerede. Til gengæld skulle chauffører, som kører nationale transport, dvs. cabotage eller kombineret transport, betragtes som udstationerede, fra det øjeblik de optager gods eller passagerer i det pågældende værtsland, på samme lønvilkår som nationale virksomheder.

Michael Branner, Danske Busvognmænd, gjorde det klart, at det var meget vigtigt for busvognmændene, at cabotage udført af udenlandske chauffører blev omfattet af udstationering. Modsat hvad der var tilfældet på lastbilområdet, var der aktuelt fri adgang for udenlandske busser til at deltage i den internationale kørsel. Der var eksempler på, at busser kører tomme fra Portugal, Rumænien og Letland til København for at køre sightseeingkørsel for krydstogtskibe i sommermånederne, og dette var helt lovligt, såfremt de pågældende

virksomheder betalte moms. Danske Busvognmænd havde observeret 300 busser i København, der kørte systematisk cabotage. Udenlandske virksomheders kørsel på det danske marked burde reguleres, for eksempel ved at lade national kørsel være omfattet af udstationeringsdirektivet. Omvendt mente ITD og Danske Busvognmænd ikke, at international kørsel skulle være omfattet. Der var ikke observeret problemer med udenlandske virksomheder, der kører international kørsel, altså f.eks. tyske busser med tyske turister. Tværtimod kunne man observere, at en række særregler i forskellige EU-lande havde skabt et unødvendigt stort bureaukrati. Op til skisæsonen i 2016 havde man i Østrig indført en stor mængde dokumentationskrav i forbindelse med de særlige østrigske mindstelønsregler, hvilket havde betydet, at danske busser med danske skigæster var nødt til at medbringe 15 siders dokumentation bare til dokumentationskravet.

Karen Roiy, ITD, tilføjede et eksempel fra vejgodstransportsektoren, hvor man kunne være udstationeret i fire eller fem lande i løbet af en måned med forskellige lønvilkår og opgørelser af feriedage, hvilket medførte et stort bureaukrati både for virksomhederne og kontrolmyndighederne. I Norge havde man først almengjort overenskomsterne på transportområdet, men man endte med at ophæve dem for den internationale transports vedkommende, fordi reglerne ikke kunne håndhæves.

Søren Søndergaard spurgte, om det ikke ville blive en god forretning for danske vognmænd at placere deres virksomheder i Polen, hvis brancheorganisationernes forslag blev virkelighed. Kunne man ikke så køre rundt i hele Europa på polske lønninger? Desuden spurgte Søren Søndergaard, hvad regeringens holdning var til brancheorganisationernes forslag.

Karen Roiy, ITD, svarede, at det var rigtigt, for så vidt angik den internationale transport, men i vejpakken lå der initiativer, der skulle begrænse, hvor lang tid man må køre i andre lande, før man vender hjem til det land, virksomheden er etableret i. Der var også lagt op til fælles europæiske regler for, hvornår man må etablere sig i andre lande.

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

L Punkt 3. Rådsmøde nr. 3568 (almindelige anliggender - artikel 50) den 17. oktober 2017

L 1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd (art. 50) den 19. eller 20. oktober 2017

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3568 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (17) – bilag 15 (udvalgsmødereferat side 1436, senest behandlet i EUU 15/9-17)

EUU alm. del (16) – bilag 863 (udvalgsmødereferat side 1279 FO, forhandlingsoplæg vedr. EMA forelagt 9/6-17)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3567 (almindelige anliggender) den 17. oktober 2017

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge dagsordenen for rådsmødet for almindelige anliggender den 17. oktober 2017 til orientering. Øvrige punkter på dagsordenen kunne naturligvis drøftes, hvis udvalget ønskede det.

1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd den 19.-20. oktober 2017 (udkast til konklusioner)

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3567 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Det Europæiske Råd 19-20/10-17 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Det Europæiske Råd 19-20/10-17 – bilag 3 (udkast til retningslinjer for konklusioner)

EUU alm. del (17) – bilag 19 (notat om skiftende regeringers holdning til optagelsesforhandlingerne)

EUU alm. del (16) – bilag 948 (notat om flygtningeaftalen med Tyrkiet, hvis optagelsesforhandlingerne suspenderes)

EUU alm. del (16) – bilag 945 (notat om regeringens fortolkning af Tyrkiets position i lyset af Kansler Merkels tale)

EUU alm. del (17) – bilag 20 (udvalgsmødereferat side 1420, senest behandlet i EUU 15/9-17)

Udenrigsministeren: Det første punkt, jeg vil forelægge, er forberedelsen af Det Europæiske Råd den 19.-20. oktober. På rådsmødet den 17. oktober vil der være en drøftelse af udkastet til Det Europæiske Råds konklusioner. Udkastet til konklusioner foreligger endnu ikke, men vi har modtaget udkast til kommenteret dagsorden.

Jeg forventer, at fokus vil være på fire overordnede hovedemner: migration, den digitale dagsorden, sikkerhed og forsvar samt EU's eksterne relationer, særlig i forhold til Tyrkiet og Nordkorea. I forlængelse af middagsdrøftelsen på det uformelle topmøde i Tallinn i september forventes EU's fremtid at komme op på mødet i Det Europæiske Råd i oktober. Men det er endnu uklart hvordan og med hvilket fokus. Lige nu konsulterer formanden for Det Europæiske Råd som bekendt medlemslandene om deres ønsker til den videre proces. Endelig kan det ikke afvises, at der på Det Europæiske Råds møde kan komme drøftelser om andre emner som f.eks. EU's handelspolitik.

Der ventes en bred drøftelse af migration, både de eksterne og interne aspekter. Hvad angår de eksterne aspekter, er det forventningen, at stats- og regeringscheferne vil drøfte status over en række af EU's indsatser for at dæmme op for de irregulære migrantstrømme langs samtlige ruter. Der er desuden lagt op til en drøftelse af eventuelle yderligere bidrag

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

fra medlemslandene. Det gælder især støtte til de medlemslande, der er direkte påvirket af irregulære migrationsstrømme til Europa og til oprindelses- og transitlande. I samme forbindelse ventes en drøftelse af styrket samarbejde med FN's Flygtningehøjkommissariat og Den Internationale Migrationsorganisation (IOM).

Fra regeringens side anses et tættere samarbejde mellem EU og relevante tredjelande som helt afgørende for at dæmme op for irregulære migrationsstrømme. Det handler om at adressere grundlæggende årsager til migration, styrke håndteringen af migration i transitlandene og forbedre indsatsen for at udsende udlændinge uden lovligt ophold i Europa.

Den danske regering lægger endvidere vægt på en hurtig og effektiv gennemførelse af elementerne i Maltaerklæringen. I den forbindelse støtter regeringen op om et endnu tættere samarbejde med FN's Flygtningehøjkommissariat og IOM.

I forhold til de interne aspekter af migration ventes en drøftelse af status for forhandlingerne om reform af det fælles europæiske asylsystem. Det er ingen hemmelighed, at der her er tale om ganske svære forhandlinger. I lyset af forbeholdet fokuserer vi fra regeringens side på at sikre en ordening, som fastholder Danmarks deltagelse i Dublinsamarbejdet uden at blive omfattet af en permanent mekanisme til omfordeling af asylansøgere.

Jeg forventer, at stats- og regeringscheferne vil have en bred drøftelse af den digitale dagsorden i lyset af det uformelle digitale topmøde den 29. september i Tallinn. I den forbindelse ventes der desuden en drøftelse af status over implementeringen af det digitale indre marked. Danmark støtter her en ambitiøs tilgang med fokus på at sikre åbenhed for digital innovation og konkurrence.

Stats- og regeringscheferne ventes også at drøfte den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik med fokus på forberedelserne af et forstærket forsvarssamarbejde (PESCO). Det er dog forventningen, at der først skal træffes beslutning om PESCO på udenrigsrådsmødet til december. Det er vurderingen, at Danmark ikke vil kunne deltage i samarbejdet som følge af forsvarsforbeholdet.

Afslutningsvis vil der være en drøftelse af EU's eksterne relationer, herunder særlig Tyrkiet og Nordkorea, men eventuelt også Libyen.

Der er brug for en ærlig debat i EU om vores forhold til Tyrkiet. Som en del af det er det naturligt at spørge, om vi skal blive ved med at holde fast i nogle forhandlinger, som – med den udvikling Tyrkiet har lagt for dagen – reelt er tømt for indhold. Med den adfærd, vi ser hos Tyrkiet, er det svært at bevare forestillingen om et Tyrkiet, der oprigtigt ønsker at blive en del af EU og EU's værdifællesskab. Der er samtidig mange vigtige områder, hvor vi har fælles interesser med Tyrkiet, og hvor vi skal fortsætte samarbejdet – f.eks. håndteringen af migration og bekæmpelse af terrorisme. Tyrkiet er og bliver en vigtig partner for EU og en vigtig NATO-allieret.

Tyrkiet vil i øvrigt også være emnet for frokostdrøftelsen på rådsmødet for udenrigsanliggender den 16. oktober, som jeg forelægger lidt senere i dag.

I forhold til Nordkorea er der ingen tvivl om, at de seneste måneders udvikling er stærkt bekymrende. Det er helt afgørende, at det internationale samfund står sammen om et mod-svar. Det er derfor positivt, at FN's Sikkerhedsråd den 11. september vedtog den hidtil mest omfattende resolution vedrørende Nordkorea, at EU derudover arbejder for supplerende restriktive tiltag, og at EU's stats- og regeringschefer nu drøfter problematikken.

Endelig vil jeg bemærke, at det på nuværende tidspunkt ikke kan udelukkes, at der kan komme en drøftelse af andre emner, herunder status over EU's handelspolitik, som senest blev drøftet af stats- og regeringscheferne i juni.

Søren Søndergaard ville gerne vide, hvad regeringen ville sige om optagelsesforhandlin-gerne med Tyrkiet, og hvad den i øvrigt forventede, der ville ske på mødet. Regeringen havde erklæret sig enig med Merkel, der i en valgkampsdebat mod Schulz havde sagt, at hun ville bringe et stop i eller suspension af optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet op. Han havde noteret sig, at der i udkastet til rådskonklusioner var lagt op til en diskussion af emnet. Ville regeringen lægge op til, at der skulle træffes beslutninger, eller var det bare en diskussion? Hvad var regeringens tidsplan for, hvornår man skulle nå en konklusion? Og hvad var egentlig regeringens konklusion? Søren Søndergaard gik ud fra, at sagen – hvis den ikke allerede var blevet det – skulle bringes op i Udenrigspolitisk Nævn, da der måtte være tale om en sag af større udenrigspolitisk rækkevidde.

Kenneth Kristensen Berth var optaget af, om man forventede en konklusion fra mødet, eller om der blot var tale om en fortløbende diskussion om optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet.

Zenia Stampe kom ind på, hvordan Danmark kunne undgå at være en del af en tvungen fordeling af flygtninge og alligevel blive ved med at opretholde en aftale om registrering og tilbagesendelse. Var der optræk til, at Dublinsystemet blev overstatsligt, så Danmark ikke længere kunne sige, at der var nogle dele af samarbejdet, som man ikke ville være en del af?

Holger K. Nielsen spurgte, om man diskuterede at lægge et økonomisk pres på de lande, der ikke vil tage imod flygtninge. Flere af de lande, der var usolidariske på området, ville jo gerne modtage penge fra EU. Han ville i øvrigt gerne vide, om man på mødet skulle tale om de horrible forhold i Libyen for flygtninge og migranter.

Udenrigsministeren sagde, at regeringen ville inddrage Udenrigspolitisk Nævn i den ræk-kefølge, det var nødvendigt, i forhold til at inddrage Nævnet i forbindelse med en fælles dansk udmelding. Indtil nu var det statsministerens og ministerens egen anbefaling om et stop i forhandlingerne med Tyrkiet, der var fremsat. Der havde de facto længe været tale om et stop, idet der ikke var blevet åbnet nye kapitler. Han forventede, at emnet ville blive diskuteret på mødet, men ikke at der kom en konklusion.

Til Zenia Stampé sagde ministeren, at der var for tidligt at spå om, hvordan Dublinsystemet ville blive ændret, og henviste i øvrigt til udlændinge- og integrationsministeren. Regeringen arbejdede for en mere effektiv udmøntning af byrdefordelingen end den tvungne omfordeling af asylansøgere. Der var tale om en politisk vanskelig sag for Danmark, da regeringen ønsker at fastlægge asylpolitikken i Danmark. Forslaget var omfattet af retsforbeholdet, men Danmark deltog i Dublinsamarbejdet via en parallelaftale. Danmark ville arbejde for ikke at blive omfattet af en obligatorisk omfordeling, eventuelt ved at gøre den del af forslaget til et selvstændigt juridisk instrument, som Danmark kan stå uden for.

Søren Søndergaard forstod, hvorfor vælgerne kan føle sig snydt. Repræsentanter fra de to største tyske partier havde sagt, at forhandlingerne nu skulle stoppes/suspenderes. Dagen efter sagde Merkel, at de skulle suspenderes, og den danske regering havde været enig i, at sagen skulle tages op på mødet i oktober. Beskeden var så nu, at ja, man skulle da tale lidt om det. Hvad var regeringens plan for at leve op til det, den sagde efter Merkels udmelding? Hvad var det næste skridt, og hvornår ville der komme en konklusion? Den danske regering var medvirkende til at give Tyrkiet store summer i førtiltrædelsesbistand, men den skulle vel bortfalde, hvis der ikke var forhandlinger. Derudover var der også spørgsmålet om en udvidet toldunion. Ville regeringen kontakte den tyske regering for at afstemme et forslag til en tidsplan med den?

Holger K. Nielsen undrede sig over, at regeringen ikke allerede havde kontaktet den tyske regering. Ministeren måtte da have en idé om den tyske tilgang. Det virkede ikke gennemtænkt af den danske regering at gå ud med brask og bram for at score nogle billige point og sige, at nu skulle man afbryde forhandlingerne. Det var også underligt, at regeringen ikke havde en forestilling om, hvordan det skulle implementeres. Han gentog sine spørgsmål om forholdene i Libyen og om økonomiske incitament/sanktioner.

Kenneth Kristensen Berth var ligeglad med, hvad den tyske regering mente. Han ville gerne være sikker på, at udenrigsministerens og statsministerens udmelding forblev den samme – nemlig at Danmark agtede at meddele, at forhandlingerne skulle stoppes.

Udenrigsministeren svarede, at der ikke var noget, der havde flyttet sig. Det var dog mærkeligt at forlange, at han skulle kende den tyske regerings holdning, eftersom der ikke var en tysk regering. Merkel var kommet med sin udmelding under den tyske valgkamp, og hvis hun ændrede holdning, måtte hun selv slås med det. Statsministerens og ministerens holdning til optagelsesforhandlingerne med Tyrkiet ville de give udtryk for – også på europæisk plan. I første omgang ville man have en drøftelse af sagen, og senere i processen ville regeringen drøfte den med Udenrigspolitisk Nævn. Han havde forstået det sådan, at der var stort flertal bag regeringens position – også inden regeringen havde mødtes med Nævnet.

Ministeren var enig i, at situationen i flygtningelejrene i Libyen var stærkt bekymrende, og der blev holdt øje med den. I sit fortsatte svar til Holger K. Nielsen sagde han, at der p.t. ikke var konkrete forslag om økonomiske sanktioner over for de lande, der ikke vil tage

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

imod flygtninge, men at han ikke ville blive overrasket, hvis det blev bragt op i drøftelserne om den næste store budgetforhandling.

Søren Søndergaard ville være sikker på, at det var rigtigt forstået, at regeringen ikke havde en plan for, hvordan en diskussion om Tyrkiet skulle konkluderes, men kun var indstillet på en uforpligtende debat.

Udenrigsministeren bekræftede, at regeringen ville give udtryk for sine synspunkter på mødet og lytte til de andre lande med et åbent sind. Derefter måtte man lægge en strategi. I international politik skifter alle ikke hest fra den ene dag til den anden, så det kan være en langsommelig proces.

2. Rule of law (retsstatsprincipper)

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3567 – bilag 1 (sammenotat side 5)

Udenrigsministeren: Det følger af Rådets konklusioner af 16. december 2014, at Rådet skal have årlige drøftelser af retsstatsprincipper i EU. De to første drøftelser blev afholdt i henholdsvis 2015 og 2016.

Sagen om retsstatsprincipper er noget, som Danmark igennem længere tid har lagt stor vægt på. Vi var bl.a. medunderskriver sammen med Tyskland, Holland og Finland på et firelandebrev, som dannede baggrund for de førømtalte konklusioner. Desuden har Danmark løbende bakket op om en aktiv dialog om retsstatsprincipper i EU.

Formålet med Rådets årlige dialog om retsstatsprincipper i EU er at skabe en løbende dialog mellem medlemslandene om beskyttelsen af demokrati og retsstatsprincipper i medlemslandene. Der er tale om en menings- og erfaringsudveksling, der ikke skal munde ud i konkrete beslutninger. Drøftelserne vil således være af generel karakter med udgangspunkt i et emne, der vælges af formandskabet. De seneste år har de tematiske drøftelser omhandlet digitalisering og migration. Det estiske formandskab har meddelt, at temaet for drøftelsen vil være mediepluralisme i en digital tidsalder.

Regeringen lægger vægt på en åben og ærlig dialog og finder det positivt, at den årlige dialog er blevet gennemført samtlige 3 år efter Rådets vedtagelse af konklusioner herom i 2014.

Regeringen lægger stor vægt på, at Rådet også fremadrettet har årlige drøftelser på retsstatsprincipper.

Udg. 3. (Evt.) Implementering af den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning (IIA)

– (Evt.) Status

Rådsmøde 3567 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Punktet var udgået.

4. Iværksættelse af forhandlinger om en bred aftale med Den Kirgisiske Republik

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (almindelige anliggender) den 17.10.2017, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*

Rådsmøde 3567 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 5. Samråd med udenrigsministeren om regeringens EU-politik

EUU alm. del (17) – samrådsspørgsmål A

Punktet blev aflyst.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 3566 (udenrigsanliggender) den 16. oktober 2017

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren oplyste, at han ville forelægge de væsentligste punkter på dagsordenen for rådsmødet for udenrigsanliggender den 16. oktober 2017 til orientering. Øvrige punkter på dagsordenen kunne udvalgets medlemmer tage op, hvis de ønskede det.

1. Iran

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3566 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (15) – bilag 490 (udvalgsmødereferat side 670, senest behandlet i EUU 11/3-16)

Udenrigsministeren: Denne drøftelse ventes først og fremmest at tage bestik af gennemførelsen af atomaftalen med Iran. Det er en vigtig drøftelse, der finder sted dagen efter fristen for, at den amerikanske præsident over for Kongressen skal bekræfte, om Iran fortsat lever op til atomaftalen. Gør den amerikanske præsident ikke det, igangsættes en proces, der vil tage tid, men som kan føre til genindførelsen af de amerikanske sanktioner møntet på atomprogrammet.

Fra amerikansk side har præsident Trump udtalt sig stærkt kritisk om atomaftalen. Der er en reel risiko for, at USA trækker sig fra aftalen eller kræver den genforhandlet. Gør de det, står vi i en ny situation, som vi så må tage stilling til i EU.

Fra dansk side finder vi det vigtigt, at EU fastholder støtten til aftalen. Det synspunkt venter jeg fuld opbakning til rundt om bordet i EU-kredsen. Inden for aftalens rammer lægger vi i EU afgørende vægt på fortsat streng iransk efterlevelse af aftalen. IAEA har senest i september – og for ottende gang i træk – genbekræftet iransk efterlevelse af aftalen.

Drøftelsen på rådsmødet ventes også at berøre bekymringerne over Irans destabiliserende adfærd i regionen. Det er bekymringer, som vi deler med amerikanerne, og som vi bilateralt og gennem EU tager op med iranerne. Vi er enige i, at Irans rolle i regionen er bekymrende, og at den er nødvendig at adressere. Det er vigtigt, at disse bekymringer håndteres uden for rammerne af atomaftalen. Senest har jeg selv drøftet Irans regionale rolle i forbindelse med mit møde med den iranske udenrigsminister den 21. september i margin af FN's generalforsamling. På rådsmødet vil jeg lægge vægt på, at EU fastholder støtten til atomaftalen, men jeg vil samtidig understrege vigtigheden af, at EU fortsat adresserer bekymringerne over menneskerettighedssituationen i Iran, Irans ballistiske missilprogram og landets destabiliserende rolle i regionen. Jeg vil også tilføje, at fastholdelse af Iran atomaftalen er et vigtigt eksempel i forhold til Nordkorea. Det er vigtigt at vise, at forhandlingsbordet er et troværdigt diplomatisk alternativ til den nuværende eskalering.

Holger K. Nielsen ville godt have bekræftet, at EU fortsat ville stå bag atomaftalen med Iran, herunder ophævelsen af sanktionerne over for landet, selv i tilfælde af, at præsident Trump skulle finde på at opsige aftalen. Udenrigspolitisk Nævn havde været på besøg i

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

Iran et år tidligere, og det var Holger K. Nielsens klare opfattelse, at atomaftalen var en forudsætning for præsident Rouhanis delvise liberaliseringspolitik, og at den var en udenrigspolitisk succes for EU, som var vigtig at holde fast i.

Udenrigsministeren var enig i Holger K. Nielsen i, at det var nødvendigt for EU at holde fast i aftalen med Iran.

2. Nordkorea

– *Politisk drøftelse/(evt.) rådsbeslutning*

Rådsmøde 3566 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udenrigsministeren: Situationen i Nordkorea er stærkt bekymrende og er spidset yderligere til i den seneste tid. Derfor er Nordkorea sat på dagsordenen for rådsmødet. Nordkorea har gentagne gange brudt FN's Sikkerhedsråds resolutioner og bidraget til en markant forværring af sikkerhedssituationen både regionalt og globalt. Nordkoreas præsident, Kim Jong-Un, har siden overtagelsen af præsidentembedet i 2011 gennemført flere missiltest end sine to forgængere tilsammen. Desværre er der klare fremskridt at spore i udviklingen af Nordkoreas atom- og missilprogram. Det er konklusionen, når man ser på den længere flyvetid og øgede flyvehøjde ved missiltestene samt kraften ved den seneste atomprøvesprængning. De senest affyrede langdistancemissiler vurderes at have en potentiel rækkevidde på op mod 10.000 km. Det betyder, at de vil være i stand til at ramme både den amerikanske base Guam, Hawaii og dele af det kontinentale USA.

Derfor bakker EU op om FN-sanktionerne og deres fulde implementering. EU er allerede selv langt i implementeringen af de seneste FN-sanktioner, der blev vedtaget i New York den 11. september. EU opfordrer også aktivt tredjelande til at implementere eksisterende FN-sanktioner i situationer, hvor implementeringen halter. Derudover arbejder EU også på egne restriktive tiltag, der skal supplere FN's resolutioner. Jeg forventer, at vi når til enighed i EU-kredsen, så EU's egne tiltag vedtages op til eller på selve rådsmødet. Fra dansk side lægger vi stor vægt på, at EU bidrager til at fastholde et vedholdende og højt internationalt pres på Nordkorea. Det skal have en pris at gå mod et samlet FN's Sikkerhedsråd i jagten på atomvåben. Vi skal med et troværdigt pres øge Nordkoreas incitament til at gå forhandlingsvej og vælge en fredelig, politisk løsning frem for en militær konfrontation. Denne linje forventer jeg, at EU vil stadfæste på rådsmødet.

Herudover vil jeg kort tilføje, at Udenrigsministeriets udenrigspolitiske direktør mandag den 2. oktober havde en samtale med den nordkoreanske ambassadør, der blev indkaldt søndag den 3. september, hvor Nordkorea foretog den seneste atomprøvesprængning. Ved mødet blev sprængningen og den fortsatte udvikling af det ulovlige atom- og ballistiske missilprogram fra dansk side fordømt på det allerkraftigste. Det blev understreget, at disse handlinger er dybt forkastelige, at de udgør en alvorlig trussel mod regional og global fred og sikkerhed, og at Nordkorea ikke lever op til sine internationale forpligtelser og med disse handlinger overtræder flere resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, om ministeren var bekendt med, hvor mange nordkoreanske gæstearbejdere der opholder sig i Europa, og i hvilken grad de er omfattet af sanktionerne mod landet. Eller fik de lov at blive?

Udenrigsministeren svarede, at situationen med nordkoreanske arbejdere i EU var uafklaret, men man håbede at få den afklaret hurtigt.

Søren Søndergaard ville ikke anvende ordet gæstearbejdere om de nordkoreanske arbejdere i Europa, men benævne dem tvangsarbejdere. Han spurgte, om ministeren så en

sammenhæng mellem en eventuel amerikansk opsigelse af atomaftalen med Iran på den ene side og muligheden for at opnå en aftale med Nordkorea på den anden. En aftale med Nordkorea kunne ganske vist blive vanskelig, men måtte jo forudsætte en tillid til, at alle ville holde fast i den.

Udenrigsministeren oplyste, at EU var i gang med at formulere en iværksættelse af supplerende sanktioner over for Nordkorea i tillæg til FN-sanktionerne. Disse sanktioner ville omfatte et stop for investeringer i Nordkorea, udvidelse af EU's eksisterende sanktionsliste med yderligere navngivne personer og enheder, et stop for olieeksport samt et hurtigt ophør for nordkoreanske gæstearbejders muligheder for at arbejde i EU. Derudover ville EU opfordre til en implementering af de eksisterende FN-sanktioner i tredjelande, hvor de ikke var tilfredsstillende implementeret. Håbet var at få den nye sanktionspakke færdigbehandlet og vedtaget meget hurtigt. Ministeren havde ikke konkrete tal på antallet af gæstearbejdere og ville vende tilbage med svar på spørgsmålet herom.

Ministeren delte Søren Søndergaards analyse. Han delte Søren Søndergaards analyse, for så vidt angik tilliden til atomaftaler.

Kenneth Kristensen Berth gentog sit spørgsmål om, hvorvidt de allerede vedtagne sanktioner fik konsekvenser for de gæstearbejdere, der åbenbart allerede opholdt sig i EU. Ville de blive udvist? Han gav Søren Søndergaard ret i, at der snarere var tale om tvangsarbejdere end gæstearbejdere. Hvis ministeren ikke kunne svare, var det fint med et skriftligt svar.

Søren Søndergaard spurgte, om man ikke måtte se velvilligt på, hvis disse arbejdere skulle finde på at søge asyl i et EU-land i tilfælde af en udvisning som følge af sanktionerne. Han gentog sit spørgsmål om, hvorvidt en aftale med Nordkorea ikke netop kunne blive meget vanskelig, hvis USA ophævede aftalen med Iran, fordi Nordkorea derved kunne få det indtryk, at aftaler bare er noget, man kan opsige. Han begrundede spørgsmålet med oplevelser fra Europaudvalgets nylige tur til USA, hvor det var hans indtryk, at Trumps udenrigspolitik ofte var kortsigtet og gik i forskellige retninger fra dag til dag.

Udenrigsministeren svarede, at det var vanskeligt at spekulere i sammenhænge mellem Nordkorea og Iran, men det vigtige for regeringen var at vise, at forhandlingsbordet var et troværdigt alternativ til den igangværende eskalering. Det var vigtigt at holde fast i aftalen med Iran, også fordi det var et af meget få eksempler på et land, der frivilligt havde opgivet sit atomprogram.

3. EU's menneskerettighedspolitik og EU's handlingsplan for menneskerettigheder og demokrati

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3566 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Rådsmøde 3404 - udenrigsanliggender – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde udenrigsanliggender 20/7-15)

Udenrigsministeren: På rådsmødet er der lagt op til en generel drøftelse af EU-samarbejdet om menneskerettigheder. Det er en drøftelse, der er særlig aktuel i lyset af den værdipolitiske spredning, som vi ser i EU-landene, samt den globale udvikling på det værdipolitiske område. Det er en drøftelse, som Danmark – sammen med Sverige, Finland, Litauen og Letland – har presset på for at få. Det har vi gjort, fordi det er afgørende for regeringen, at EU fortsat står samlet og udviser lederskab, når det kommer til at fremme frihed og menneskerettigheder i verden. EU skal gå forrest i den værdipolitiske kamp. Ellers risikerer vi, at vores grundværdier som frihed, menneskerettigheder og demokrati undergraves i det globale samarbejde. Jeg vil derfor på rådsmødet – og i det generelle EU-samarbejde – arbejde aktivt for, at EU fastholder og viderefører sin ledende rolle for at sikre en høj standard for beskyttelse af menneskerettigheder. Der skal på rådsmødet også vedtages rådskonklusioner om midtvejsevalueringen af EU's handlingsplan for fremme af menneskerettigheder og demokrati i verden. Midtvejsevalueringen konkluderer, at handlingsplanen generelt er et nyttigt værktøj til at styrke og målrette EU's arbejde. Det er også mit indtryk, og regeringen støtter derfor den fortsatte implementering af handlingsplanen i overensstemmelse med rådskonklusionerne.

Zenia Stampe ville gerne vide, om Danmark kunne fremsætte den position, at lande, der har indgået associeringsaftaler med EU, skulle kunne hænges op på alvorlige overtrædelser af menneskerettighederne og dermed brud på aftalernes betingelser. I den forbindelse henviste hun til Israel.

Udenrigsministeren svarede Zenia Stampe, at der blev ført en kritisk dialog med alle samarbejdspartnere, men at han kunne ikke bidrage med noget nyt i forhold til Israel, eftersom det ikke var på dagsordenen.

Zenia Stampe mente, at ministeren slap lidt for let fra spørgsmålet om Israel, og spurgte igen, om det var hensigtsmæssigt at indgå associeringsaftaler med lande, som ikke overholdt betingelserne.

Udenrigsministeren havde ikke mere at tilføje.

4. Afghanistan

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3566 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Civil CSDP-mission til Irak

– *Rådsbeslutning*

Rådsmøde 3566 – bilag 1 (samlenotat side 12)

Udenrigsministeren: Efter bekæmpelsen af ISIL venter som bekendt en enorm opgave i Irak med at stabilisere landet og sikre, at nye konflikter ikke opstår. Reform af den irakiske sikkerhedssektor er central i den forbindelse. Den irakiske regering er derfor i gang med at reformere den nationale sikkerhedsarkitektur ud fra en strategi, der blev godkendt i Iraks nationale sikkerhedsråd i oktober 2016. Landets regering har i den forbindelse anmodet EU om støtte til implementeringen af denne strategi for en reform af sikkerhedssektoren. Den kommende EU-mission kommer til at bestå af ca. 36 civile eksperter, der får til opgave dels at rådgive de irakiske myndigheder, dels at sikre koordination af de forskellige internationale indsatser og undersøge mulighederne for yderligere fremadrettede indsatser fra EU's side til fremme af sikkerhedssektorreformen i Irak. Fra regeringens side bakkes op om den ny EU-mission som et vigtigt bidrag til det igangværende stabiliseringsarbejde og konsolideringen af freden i Irak efter bekæmpelsen af ISIL. Fra regeringens side er vi derfor også i gang med at undersøge mulighederne for at bidrage med danske civile eksperter til missionen. Den kommende EU-mission ligger i god tråd med Danmarks øvrige indsats til fremme af Iraks stabilitet.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

FO Punkt 7. Associerings- og handelsaftaler

FO a) Modernisering af EU-Chile-associeringsaftalen

– *Tidlig forelæggelse*

JOIN (2017) 0019

JOIN (2017) 0019 – bilag 3 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Forhandlingsdirektiverne for Chile, som vedrører moderniseringen af en bredere associeringsaftale mellem EU og Chile fra 2003, fremlægger jeg til forhandlingsoplæg.

Siden indgåelsen af aftalen i 2003 er der sket meget såvel politisk som økonomisk, hvilket har understreget behovet for at opdatere den nuværende EU-Chile-aftale. Chile er i dag en vigtig regional aktør, der deler værdier med EU, og som fører en åben økonomisk politik i forhold til omverdenen.

Forhandlingsdirektiverne lægger op til at styrke det politiske samarbejde med Chile om bilaterale, regionale og globale spørgsmål, herunder et stærkt multilateralt system. Det skal ske på grundlag af fælles værdier som demokrati, overholdelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

Formålet med handels- og investeringsdelen af den moderniserede associeringsaftale er at hæve ambitionsniveauet i forhold til den eksisterende aftale. Det inkluderer bl.a. yderligere gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser og fastsættelse af regler vedrørende en lang række handelsrelaterede spørgsmål. Der lægges i udkastet til forhandlingsdirektiver også op til at søge bedre adgang for investeringer og at lade investeringsbeskyttelse indgå i en kommende aftale.

FO Regeringen støtter, at EU indleder forhandlinger om en modernisering af den eksisterende associeringsaftale med Chile. Vi vil arbejde for at styrke dels den bilaterale politiske dialog, dels en ambitiøs, omfattende og bæredygtig handelskomponent med henblik på at udbygge samhandel og investeringer.

Kenneth Kristensen Berth støttede forhandlingsoplægget, idet handelsaftaler er essensen af det, som EU burde arbejde for.

Christian Poll kunne ikke bakke op om forhandlingsoplægget med henvisning til, at det i en eller anden grad refererede til ICS-mekanismen. Han ville i øvrigt gerne vide, om regeringen ville arbejde for, at Kommissionen offentliggør alle udkast til forhandlingsmandat til Rådet, og at Rådet offentliggør sine endelige forhandlingsmandater? Det var blevet foreslået af Juncker i hans tale om Unionens tilstand.

Søren Søndergaard gjorde det klart, at Enhedslistens mandat til Chileaftalen faldt på grund af ICS'en.

Holger K. Nielsen syntes, at det var mærkeligt, at man lod investeringsbeskyttelse indgå i handelsaftalen med Chile, men ikke i de to andre aftaler. Socialistisk Folkeparti var frihandlilstilhængere, men kunne ikke støtte forhandlingsoplægget på grund af ICS'en.

Udenrigsministeren svarede Christian Poll, at regeringen var åben over for offentliggørelse af forhandlingsdirektiver, som Juncker havde foreslået. Regeringen tillagde åbenhed og inddragelse i handelspolitikken stor betydning og støttede Kommissionens bestræbelse på at sikre en fuld inddragelse af alle relevante interessenter og på at opretholde et højt informationsniveau – bl.a. ved at offentliggøre dokumenter om frihandelsaftaler. At man hidtil havde udvist en tilbageholdenhed med at offentliggøre Rådets endelige forhandlingsdirektiver, skyldtes navnlig hensynet til EU's interesser i diverse pågældende handelsforhandlinger. Rådet har forpligtet sig fra sag til sag til at vurdere, hvorvidt en offentliggørelse af forhandlingsdirektiver kan skade Unionens interesser eller underminere beskyttelsen af offentlige interesser i forhold til internationale forbindelser. Hvis et flertal i Rådet måtte ønske at følge kommissionsformandens opfordring til at offentliggøre de endelige forhandlingsdirektiver, ville regeringen forholde sig åbent til det ønske – forudsat at gældende regler om klassificerede informationer respekteres.

Søren Søndergaard undrede sig over, at ministeren sagde, at hvis der var et flertal i Rådet, ville regeringen stille sig positivt over for at offentliggøre forhandlingsdirektiver. Spørgsmålet var jo, hvordan regeringen ville stille sig. Hvis den afgørende stemme lå hos regeringen, ville den så falde til fordel for åbenhed eller for mørkets kræfter?

Udenrigsministeren uddybede, at det skulle forstås sådan, at der skal et flertal til i Rådet for at få forslaget vedtaget.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde talt imod det.

FO b) Indledning af forhandlinger om frihandelsaftale med Australien

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2017) 0472

KOM (2017) 0472 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Kommissionen har den 13. september fremlagt udkast til forhandlingsdirektiver, der bemyndiger Kommissionen til at indlede forhandlinger med Australien om en frihandelsaftale.

Australien er et vigtigt marked og en nær politisk partner. Den samlede handel mellem Danmark og Australien er allerede i dag ganske omfattende. Australien er vores tiende største eksportmarked uden for EU med en samhandel på niveau med Canada. En frihandelsaftale, hvor vi fjerner tolden på varer og liberaliserer handlen med tjenesteydelser og offentlige indkøb, vil derfor være til stor fordel for danske virksomheder og danske forbrugere.

Forhandlingsdirektiverne lægger op til, at en kommende aftale inkluderer velkendte handelselementer. Forhandlingerne vil fokusere på liberalisering af handlen med varer og tjenesteydelser, større adgang til offentlig udbud, bedre muligheder for at investere, et højt niveau for beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og bestemmelser om bæredygtig udvikling og handelsmæssige aspekter af arbejds- og miljøstandarder. Danske og europæiske virksomheder vil dermed få vigtige nye muligheder på det australske marked.

Det er afgørende, at EU i forhandlingerne med Australien fremstår som en effektiv, forudsigelig og troværdig partner. Kommissionen lægger derfor op til, at forhandlingsdirektiverne for Australien – og også New Zealand, som jeg kommer til om et øjeblik – kun skal indeholde handelselementer, der falder under EU-enekompetence. En sådan aftale vil i henhold til Traktaten skulle vedtages i Rådet ved kvalificeret flertal og godkendes af Europa-Parlamentet.

Det er i den forbindelse værd at bemærke, at vi med EU-Domstolens udtalelse i Singapore-sagen i maj i år har fået præciseret kompetenceforholdene i frihandelsaftaler. De praktiske implikationer af udtalelsen vil være genstand for en løbende drøftelse i Rådet i den kommende tid, herunder forventeligt på rådsmødet for handelsministre den 10. november og en uformel frokostdrøftelse i næste uge. Jeg vil naturligvis holde udvalget orienteret om den videre udvikling i denne sag.

I forhold til forelæggelsen i dag vil jeg blot konstatere, at Singaporeudtalelsen slår fast, at tvistbilæggessystemet på investeringsområdet, ICS og porteføljeinvesteringer er delt kompetence mellem EU og medlemslandene. Disse områder er ikke inkluderet i Kommissionens udkast til forhandlingsdirektiver for Australien og New Zealand, idet hele investeringsbeskyttelsesområdet er udeladt.

Det kan ikke udelukkes, at der kommer en debat om dette spørgsmål, og at visse medlemslande vil ønske at inkludere eksempelvis investeringsbeskyttelse. Hvis resultatet skulle blive, at der i den endelige aftale vil være elementer af delt kompetence, vil der i stedet være tale om en såkaldt blandet aftale, der ud over vedtagelse i Rådet og godkendelse i Europa-Parlamentet også vil skulle gennemgå national ratifikation.

FO Danmark er en lille åben økonomi, hvor hver fjerde danske arbejdsplads er bundet op på eksporten til udlandet. Vi har en afgørende interesse i frihandelsaftaler, der styrker eksporten og væksten – og dermed dansk økonomi og velfærd.

Regeringen støtter derfor Kommissionens tilgang og vil arbejde for, at EU indleder forhandlinger om en ambitiøs, omfattende og bæredygtig frihandelsaftale med Australien.

Kenneth Kristensen Berth støttede forhandlingsoplægget, idet handelsaftaler var essensen af det, som EU burde arbejde for.

Christian Poll kunne ikke bakke op om forhandlingsoplægget med henvisning til, at det i en eller anden grad refererede til ICS-mekanismen.

Søren Søndergaard fandt det positivt, at der i samlenotatet stod, at man vil søge at inkludere "en effektiv og bindende tvistbilæggelsesordning mellem de to aftaleparter i tilfælde af uenighed om aftalens gennemførelse." Kunne ministeren bekræfte, at der ikke var tale om en investor til stat? Han var skeptisk over for, at det ikke fremgik af den forelagte tekst, om pointen var at gøde jorden for multinationale selskaber eller hæve og frem for alt opretholde standarder. I forbindelse med aftalen med Sydkorea kunne man konstatere, at Sydkorea groft havde krænket lønmodtagerrettigheder, uden at man kunne gøre noget ved det. Det var afgørende for Enhedslisten, at der blev indskrevet en sanktionsmekanisme, såfremt den type brud sker.

Holger K. Nielsen støttede forhandlingsoplægget, fordi der var lagt op til, at aftalen kun handlede om handel.

Udenrigsministeren bekræftede over for Søren Søndergaard, at der var problemer i forhold til aftalen med Sydkorea, men at Sydkorea var klar over, at det var en alvorlig sag for EU. Det havde kommissær Malmström bl.a. adresseret i et brev til den sydkoreanske regering, og den danske regering støttede den linje, som var lagt.

Søren Søndergaard sagde, at det nok ikke kom bag på ministeren, at et brev fra kommissær Malmström næppe havde en overbevisende effekt på ham. Det ville til gengæld være med overbevisende, hvis ministeren sagde, at regeringen ville lægge afgørende vægt på, at aftalerne indeholder en mekanisme, der ved overtrædelse af bestemmelser om f.eks. lønmodtagerrettigheder og miljø kan medføre sanktioner og opsigelse af aftalerne. Men det sagde ministeren ikke.

Udenrigsministeren svarede, at regeringen ville arbejde for, at frihandelsaftaler kom til at indeholde et ambitiøst kapitel om handel og bæredygtig udvikling. Det var også Kommissionens tilgang, og det var forventningen, at indholdet ville følge bæredygtighedskapitler i andre nye frihandelsaftaler – herunder CETA – og lægge sig op ad internationale miljø- og klimakonventioner og ILO's kernekonventioner om arbejdstagerrettigheder. EU arbejder generelt med dialog og samarbejdsmekanismer, da sanktioner er et vanskeligt redskab at bruge inden for rammerne af en handelsaftale. Målet er at udvikle lokalt ejerskab til bæredygtighed i partnerlandene og dermed opnå varige fremskridt.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod det.

FO c) Indledning af forhandlinger om frihandelsaftale med New Zealand

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2017) 0469

KOM (2017) 0469 – bilag 1 (sammenotat side 11)

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Dernæst kommer vi til frihandelsaftalen mellem EU og New Zealand, som jeg også forelægger til forhandlingsoplæg.

Selv om New Zealand er et mindre marked end Australien, er der også her gode perspektiver for danske og europæiske virksomheder i at liberalisere samhandlen og styrke handelsvilkårene. Indtil videre har processen med New Zealand kørt parallelt med Australien og Kommissionen har valgt at fremlægge de to udkast til forhandlingsdirektiver samtidig. Der er dog tale om to separate forhandlinger, og resultatet vil blive to separate frihandelsaftaler.

FO Når det er sagt, er udkastet til forhandlingsdirektiverne for New Zealand meget lig udkastet for Australien. Regeringen vil også i forhold til New Zealand arbejde for, at EU indleder forhandlinger om en ambitiøs, omfattende og bæredygtig frihandelsaftale.

Kenneth Kristensen Berth støttede forhandlingsoplægget, idet handelsaftaler var essensen af det, som EU burde arbejde for.

Christian Poll kunne ikke bakke op om forhandlingsoplægget med henvisning til, at det i en eller anden grad refererede til ICS-mekanismen.

Holger K. Nielsen støttede forhandlingsoplægget, fordi der var lagt op til, at aftalen kun handlede om handel.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Alternativet havde talt imod det.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 3564 (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden) Rådsmøde nr. 3564
(retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017

Justitsministeren oplyste, at han ville koncentrere sig om de sager, som han vurderede ville have udvalgets interesse i særlig grad, derved at de havde betydning for Danmark og bl.a. vedrørte terrorbekæmpelse og EU's interne sikkerhed.

Udlændinge- og integrationsministeren oplyste, at RIA-dagsordenen som så mange gange før var blevet ændret kort tid før rådsmødet, denne gang onsdag aften. På hendes del af mødet var der to punkter på dagsordenen. Først og fremmest forventede hun, at Kommissionen ville orientere om sit forslag til ændring af Schengenreglerne, hvad angik genindførelse af grænsekontrol på de indre grænser. Herefter ville formandskabet lægge op til en første drøftelse af forslaget. Derefter ville der være en statusdrøftelse af Kommissionens forslag til en reform af det fælles europæiske asylsystem. Hvad angik frokosten, lagde formandskabet op til en drøftelse af det velkendte generelle punkt om migration.

1. Forslag til Rådets forordning om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)

– *Vedtagelse*

KOM (2013) 0534

Rådsmøde 3564 – bilag 1 (samlenotat side 4)

KOM (2013) 0534 – bilag 3 (Det hollandske Repræsentanternes Hus positionspapir)

KOM (2013) 0534 – bilag 2 (korrespondance mellem det britiske overhus og Kommissionen vedr. det gule kort)

KOM (2013) 0534 – bilag 1 (brev fra Kommissionen vedr. begrundede udtalelser)

EUU alm. del (16) – bilag 98 (udvalgsmødereferat side 64, senest behandlet i EUU 7/10-16)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

2. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation

– *Politisk drøftelse*

KOM (2016) 0819

Rådsmøde 3564 – bilag 1 (samlenotat side 14)

EUU alm. del (16) – bilag 589 (udvalgsmødereferat side 875, senest behandlet i EUU 24/3-17)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt, men der henvises til punkt 3.

3. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandssstatsborgere og statsløse personer (tredjelandssstatsborgere) for at supplere og understøtte det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS-TCN-systemet), og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011

– *Politisk drøftelse*

KOM (2017) 0344

Rådsmøde 3564 – bilag 1 (samlenotat side 24)

Zenia Stampe bad ministeren om at afklare i forbindelse med dagsordenens pkt. 2 og 3, om Danmark er med på de områder, hvor der blev lagt op til nye forordninger eller direktiver, hvorved de rammeaftaler, som aktuelt regulerede områderne, og som Danmark ellers var med i, ville miste deres betydning. Det gjaldt dels muligheden for at få andre EU-lande til at indfryse eller konfiskere penge opnået på kriminel vis, dels det nye udvidede registreringsystem, hvor retsforbeholdet vel nu havde medført, at Danmark ikke længere kunne søge direkte, men skulle sende forespørgsler ud til alle lande. Hvis det var tilfældet, og hvis det var en konsekvens af retsforbeholdet, burde man så ikke præsentere det for offentligheden? De konsekvenser havde jo været en vigtig del af diskussionen forud for folkeafstemningen. Eller kunne Danmark komme med alligevel?

Justitsministeren svarede Zenia Stampe, at hendes vurdering var rigtig, og at konsekvenserne netop var dem, man havde diskuteret forud for folkeafstemningen om retsforbeholdet.

Zenia Stampe ville stadig gerne vide, hvad konsekvenserne var af retsforbeholdet. Var det ikke sådan, at et EU-land allerede kunne få oplysninger fra andre medlemslande om en given persons straffesager, men at man så var nødt til at sende anmodning til alle lande hver især? Det betød i praksis, at proceduren ikke rigtig fandt sted, fordi den var for besværlig. I det nye system ville man kunne slå op og se, at en given person havde en sag i f.eks. Tyskland, Spanien og Portugal og derefter målrette en forespørgsel de tre lande. Var det det, Danmark gik glip af?

Justitsministeren bekræftede Zenia Stampe i, at det var rigtigt forstået. Regeringen ville nu følge forhandlingerne tæt, og så måtte man overveje tilgangen, når forslaget var vedtaget og konsekvenserne klare.

Jan E. Jørgensen pointerede, at der ikke skulle lyde kritik fra Venstre af, at man fortalte, hvilke konsekvenser afstemningsresultatet havde fået. Negative konsekvenser skulle man selvfølgelig forsøge at afbøde, det var fair nok, men det var vel ikke urimeligt at fortælle om konsekvenserne? Han savnede, at nejpartierne Dansk Folkeparti og Enhedslisten forklarede, hvilke fantastiske ting Danmark havde fået i stedet.

NOT Søren Søndergaard mente, at justitsministeren lød en smule tilbagelænet. Han ville foreslå ministeren, at han, hver gang han følte behov for at fortælle om en konsekvens af at danskerne havde stemt forkert, forberedte et talepapir med en strategi for, hvad man så kunne gøre ved det. Han gentog, at problemerne var internationale og ikke vedrørte EU alene. Han bad om en redegørelse fra ministeren, hvor strategien blev gjort klar, både inden for EU og uden for EU.

Justitsministeren svarede Søren Søndergaard, at han accepterede udfaldet af danskernes afstemning, men at man ikke kunne tvinge de andre EU-lande til at samarbejde. Danmark søgte selvfølgelig indflydelse, hvor det er muligt. Han ville gerne oversende et notat herom.

Søren Søndergaard svarede justitsministeren, at man diskuterede konsekvenserne inden for EU's rammer, fordi EU sørgede for, at de sager kom på dagsordenen. Han gentog pointen om, at orienteringer om bestemte personers strafferegistre kunne være lige så vigtige og presserende, når det gjaldt verden uden for EU. Hvis man ellers gik ind for et effektivt internationalt samarbejde, måtte man jo også gøre sig nogle overvejelser om det og ikke lægge alle sine æg i en kurv med det resultat, at den store mængde forbliver uændret. Han erklærede sig tilfreds med, at ministeren ville oversende et notat.

4. Grundlæggende rettigheder: Rådskonklusioner om anvendelsen af EU's charter om grundlæggende rettigheder i 2016

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3564 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Ingen bemærkninger.

5. Strafforfølgelse i cyberspace

– *Fremskridtsrapport*

Rådsmøde 3564 – bilag 1 (samlenotat side 34)

Justitsministeren: Jeg nævner også denne sag til orientering, idet der er tale om et ikke-lovgivningsmæssigt tiltag. Ifølge oplysninger fra Europol indgår kryptering – f.eks. i form af e-mails eller sociale medier såsom Facebook – i ca. 75 pct. af alle sager i EU, der vedrører efterforskning af cybercrime. I lyset heraf har de strafferetlige udfordringer forbundet med anvendelsen af kryptering været drøftet på en række rådsmøder.

På rådsmødet den 12.-13. oktober 2017 forventes Kommissionen at fremlægge en fremskridtsrapport om arbejdet i den ekspertproces, der har undersøgt udfordringerne for strafforfølgning i cyberspace i forhold til anvendelsen af kryptering. Udgangspunktet for arbejdet i ekspertprocessen har været den fremadrettede tilgang, der blev lanceret på rådsmødet i december 2016. Den fremadrettede tilgang består kort fortalt af fire trin, hvoraf det første trin er lanceringen af en refleksionsproces om de udfordringer, der er forbundet med kryptering og strafforfølgelse. Herefter følger det andet trin, der er en undersøgelse af mulighederne for at øge ekspertisen hos både de nationale myndigheder og EU-myndighederne. Det tredje trin er en opfordring til medlemsstaterne om at anvende det nyoprettede European Judicial

Cybercrime Network som forum for drøftelser, mens det *fjerde* trin er en styrkelse af Europols dekrypteringskompetencer. Det er forventningen, at fremskridtsrapporten vil gøre status over fremskridt i arbejdet både vedrørende politiske initiativer og praktiske tiltag. Hvad angår de praktiske tiltag, har ekspertprocessen fokuseret på en styrkelse af Europols dekrypteringskompetencer, forbedring af ekspertisen på EU-plan og på nationalt plan samt samarbejdet med private aktører.

Regeringen lægger vægt på, at de danske myndigheder har gode muligheder for at efterforske, sikre beviser og retsforfølge kriminelle handlinger med grænseoverskridende elementer. Regeringen er derfor positivt indstillet over for drøftelser om forbedret strafforfølgning i EU-regi under forudsætning af, at drøftelserne har fokus på den bedst mulige anvendelse af de gældende regler og redskaber og ikke udviklingen af nye regler. Det forventes, at man fra dansk side vil kunne tage fremskridtsrapporten til efterretning.

6. Midtvejsrevision af Det Europæiske Råds strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudfordring i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3564 – bilag 1 (sammenotat side 38)

Justitsministeren: Jeg nævner sagen til orientering, idet der er tale om et ikke-lovgivningsmæssigt tiltag. Hertil kommer, at de initiativer, der er omfattet af midtvejsrevisionen, i vidt omfang er omfattet af retsforbeholdet. Disse initiativer vil derfor ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark. En del af initiativerne udgør dog en videreudvikling af Schengenreglerne, hvilket indebærer, at Danmark inden 6 måneder efter vedtagelsen af et forslag skal træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forslaget i dansk ret.

De strategiske retningslinjer, som er genstand for midtvejsrevideringen, blev vedtaget af Det Europæiske Råd i juni 2014 og gælder til udgangen af 2019. Retningslinjerne dækker områderne for indvandring, grænser, politisamarbejde og retligt samarbejde. Der er bl.a. udarbejdet retningslinjer for en bedre forvaltning af migration, for forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet og terrorisme samt for forbedring af det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne. På Schengenområdet følger det bl.a. af retningslinjerne, at der bør oprettes et europæisk system af grænsevagter, hvilket blev gennemført ved forordning af 14. september 2016 om den europæiske grænse- og kystvagt. Ligeledes opfordrer retningslinjerne til oprettelse af et ind- og udrejsesystem, hvilket forventes vedtaget inden årets udgang. Siden formuleringen af de strategiske retningslinjer tilbage i 2014 er der som bekendt sket en betydelig udvikling. Især den interne sikkerhedssituation og flygtninge- og migrantpresset har medført store udfordringer, som er blevet imødegået med nye tiltag.

Formålet med midtvejsrevisionen af retningslinjerne er at indikere en rettesnor for den fælles indsats frem mod udgangen af 2019, hvor DER vil udarbejde nye retningslinjer. Formå-

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

let er altså ikke at ændre retningslinjerne, men at identificere, hvad der hidtil er blevet opnået, og vurdere, hvor der er brug for yderligere arbejde med særligt fokus på implementeringen af lovgivning og politiske foranstaltninger. Formandskabet har i den forbindelse oplyst, at revisionen ikke vil blive gennemført som en udførlig gennemgang af de forskellige politikområder. I stedet vil man fokusere på overordnede handlinger og arbejdsmetoder, som kan gøre en forskel, når det kommer til at transformere retningslinjerne til en effektiv indsats.

Selve midtvejsrevisionen indledes med en politisk drøftelse på rådsmødet den 12.-13. oktober 2017. Herefter vil formandskabet og Rådssekretariatet invitere bl.a. medlemsstater, EU-institutioner og civilsamfundsorganisationer til et uformelt seminar den 8. november 2017. Det er forventningen, at resultaterne af den politiske drøftelse på rådsmødet den 12.-13. oktober 2017 og seminaret den 8. november 2017 vil blive fremsendt til DER forud for mødet den 14.-15. december 2017.

I overensstemmelse med regeringsgrundlaget støtter regeringen tiltag, der sigter på at styrke, effektivisere og koordinere den fælles indsats vedrørende grænser, politisamarbejde og retligt samarbejde, som de strategiske retningslinjer bl.a. dækker. Regeringen er derfor generelt positivt indstillet i forhold til arbejdet med midtvejsevalueringen.

Udg. 7. Schengeninformationssystemet (SIS):

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3564 – bilag 1 (samlenotat side 43)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1206,
senest behandlet i EUU 2/6-17)

a) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006

KOM (2016) 0882

b) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af Schengeninformations-systemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1986/2006, Rådets afgørelse 2007/533/RIA og Kommissionens afgørelse 2010/261/EU

KOM (2016) 0883

c) Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om brug af Schengeninformationssystemet (SIS) i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold

KOM (2016) 0881

KOM (2016) 0881 - svar på spm. 1 om, hvorvidt det er muligt at give oplysninger til Schengeninformationssystemet (SIS) om indrejseforbud, og i bekræftende fald redegøre for, hvorvidt Danmark melder ind, fra justitsministeren

Punktet var udgået på rådsmødedagsordenen, men ministeren nævnte det i sin forelæggelse.

Justitsministeren: Kommissionen fremsatte i december sidste år de tre forslag, hvis overordnede formål er at forbedre og udvide brugen af Schengeninformationssystemet og dermed give bedre mulighed for at imødegå de nye sikkerheds- og migrationsudfordringer, som EU står over for. Forslagene er omfattet af retsforbeholdet, men udgør en videreudvikling af Schengenreglerne. Danmark skal derfor inden 6 måneder efter vedtagelsen af forslagene træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forslagene i dansk ret. Som bekendt var forslagene oprindeligt på dagsordenen for rådsmødet den 12.-13. oktober 2017 med henblik på en politisk drøftelse og en orientering om status over forhandlingerne. Formandskabet har dog i denne uge oplyst, at sagen vil blive taget af rådsmødedagsordenen. Formandskabet har dog samtidig tilkendegivet, at sagen fortsat er højt prioriteret, og at man forventer at opnå generel indstilling til forslagene i løbet af efteråret. Trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet vil herefter kunne påbegyndes i slutningen af året. På den baggrund forventer vi, at der i stedet vil være intense drøftelser på arbejdsgruppeniveau og Coreper henover efteråret. Som nævnt vil Danmark senest 6 måneder efter, at

Rådet har vedtaget forslagene skulle træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forslagene i dansk ret. I den forbindelse vil Folketinget skulle give samtykke i henhold til grundlovens § 19. Jeg har på den baggrund vurderet, at det, selv om det ikke er på dagsordenen på mødet i næste uge, fortsat er relevant at nævne sagen i dag til udvalgets almindelige orientering.

Jeg har tidligere nævnt sagen for udvalget i juni måned, hvor jeg havde lejlighed til at redegøre nærmere for forslagene. Om udviklingen siden sidst kan jeg oplyse, at der har været tale om en forholdsvis høj mødekadence på arbejdsgruppeniveau. Der har været afholdt fire møder hen over sommeren og i september måned, og der er yderligere møder i kalenderen i oktober måned. På arbejdsgruppemøderne er der fremkommet flere nye forslag til at udvide brugen af Schengeninformationssystemet. Blandt andet er der i den seneste kompromistekst tilføjet et forslag om, at det skal være muligt at indføre forebyggende indberetninger om sårbare personer i systemet. Det foreslås, at denne indberetningstype eksempelvis kan benyttes i forhold til mindreårige, hvor der er en konkret risiko forbundet med, at den mindreårige ved udrejse fra en medlemsstat vil tilslutte sig væbnede konflikter, organiserede kriminelle grupper eller terrorgrupper.

Forslagene er en vigtig sag for EU, fordi et velfungerende Schengeninformationssystem er en afgørende forudsætning for en effektiv ydre grænsekontrol. Regeringen er derfor også generelt positivt indstillet over for forslagene, der på flere områder giver bl.a. politiet nye brugbare muligheder for at udveksle oplysninger – både i forbindelse med grænsekontrol, efterforskning og tilbagesendelse af udlændinge med ulovligt ophold. I de videre forhandlinger vil regeringen generelt arbejde for, at Schengeninformationssystemet forbedres og udvides til at nå sit fulde potentiale i forhold til at imødekomme de sikkerheds- og migrationsudfordringer, som EU står over for. Regeringen vil samtidig arbejde for, at systemet bevarer den brugervenlighed, der er så afgørende for et velfungerende Schengeninformationssystem.

Kenneth Kristensen Berth spurgte, hvilke praktiske implikationer konsultationsproceduren for indrejseforbud fra tredjelandsborgere ville få. I Danmark kunne man jo allerede udstede et indrejseforbud til en EU-borger, og konsultationsproceduren angik tredjelandsborgere med opholdstilladelse i et andet EU-land, som Danmark ville give indrejseforbud. Var det ikke sådan, at konsultationen egentlig skulle finde sted med henblik på, at et sådant indrejseforbud ikke skulle gives? Indrejseforbud gives vel af en grund, så det skulle vel gerne være uafhængigt af, hvilket land man residerer i, eller for den sags skyld hvilket statsborgerskab man har. Kunne ministeren klarificere ideen bag tiltaget?

Justitsministeren svarede, at Danmark altid ville kunne udstede et indrejseforbud nationalt, og som ministeren også havde skrevet som opfølgning på Europaudvalgsmødet den 2. juni 2017, var det en national kompetence at beslutte, hvem der blev givet et indrejseforbud i landet. SIS-forslagene ville blot betyde, at man forud for en indberetning af et indrejseforbud skulle konsultere de øvrige medlemsstater med henblik på at undgå, at der blev udstedt indrejseforbud til en person, som havde en opholdstilladelse i et andet medlemsland.

Kenneth Kristensen Berth fandt det beroligende, at Danmark selv kunne bestemme, hvem der skulle have indrejseforbud, og at det ikke op til f.eks. en rumænsk myndighed. Til gengæld bad han ministeren om en forklaring på, hvordan et indrejseforbud mod en tredjelandsborger, der residerer i et andet EU-land, ville kunne håndhæves uden grænsekontrol ved den danske grænse. Den givne person ville jo have adgang til at rejse ind i Schengenområdet.

Justitsministeren fornemmede, at han skulle lokkes til at sige, at det var vigtigt at have en grænsekontrol. Han anerkendte, at grænsekontrol ville være en effektiv måde at håndhæve indrejseforbuddet på, men gjorde opmærksom på, at det ellers ville kunne ske ved helt almindeligt politiarbejde.

Søren Søndergaard mente, at det var rigtigt, at Danmark selv kunne bestemme, hvem der skulle udelukkes fra landet, men ikke, som ministeren ellers havde udtrykt det, hvem der kan rejse ind. Hvis en person havde indrejseforbud i Schengenområdet, var Danmark vel forpligtet til at afvise denne person ved grænsen?

Justitsministeren gentog, at Danmark altid kan udstede et indrejseforbud nationalt, og henviste til udlændinge- og integrationsministeren.

8. Terrorbekæmpelse

– Udveksling af synspunkter

Justitsministeren: Som det fremgår af det samlenotat, som udvalget har fået tilsendt, vedrørte punkt 8 oprindeligt en evalueringsrapport om EU's sikkerhedspolitik. I løbet af ugen er punktet imidlertid blevet ændret til at angå en drøftelse af EU's samarbejde med den såkaldte Counter Terrorism Group – forkortet CTG. Jeg nævner sagen til orientering, idet der er tale om et ikke-lovgivningsmæssigt tiltag.

CTG er en sammenslutning af efterretnings- og sikkerhedstjenesterne i medlemsstaterne samt Norge og Schweiz. Formålet med CTG er at styrke det internationale samarbejde om bekæmpelse og forebyggelse af terrorisme, både på det strategiske og på det operationelle plan. I regi af CTG er det bl.a. muligt at udveksle oplysninger baseret på efterretninger med de andre efterretnings- og sikkerhedstjenester på en sådan måde, at beskyttelsen af samarbejdspartnere og kilder varetages. Jeg kan nævne, at Danmark i CTG er repræsenteret af PET. PET støtter op om informationsudveksling om terrorforhold i regi af CTG, der vurderes at være et vigtigt forum for en sådan informationsdeling. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke nærmere information om, hvad drøftelsen af EU's samarbejde med CTG skal angå.

Regeringens generelle linje på området er, at vi bakker op om arbejdet i EU på terrorbekæmpelsesområdet, herunder yderligere initiativer, der kan medvirke til at styrke informationsudvekslingen med henblik på at forebygge og bekæmpe terrorisme. Regeringen har

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

dog også fokus på, at klassificerede oplysninger skal behandles særskilt og i overensstemmelse med national lovgivning og national sikkerhed. Det vil vi derfor også være opmærksomme på i forhold til drøftelsen af dette punkt. Og så må vi i øvrigt afvente og se, hvad drøftelsen nærmere kommer til at angå.

9. Reform af det fælles europæiske asylsystem og genbosætning:

– *Fremskridtsrapport*

Rådsmøde 3564 – bilag 2 (samlenotat side 3)

EU-note (15) – E 48 (note af 24/5-16 om Dublinforordningen)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1209, senest behandlet i EUU 2/6-17)

a) Dublin: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (omarbejdning) (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0270

b) Modtagelsesforhold: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0465

c) Kvalifikation: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse og om ændring af Rådets direktiv 2003/109/EF af 25. november 2003 om tredjelandstatsborgeres status som fastboende udlænding (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0466

d) Procedure: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en fælles procedure for international beskyttelse i EU og om ophævelse af direktiv 2013/32/EU (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0467

e) Eurodac: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Eurodac til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af forordning (EU) Nr. 604/2013, identificering af en tredjelandstatsborger eller en statsløs person med ulovligt ophold og om medlemsstaternes retshåndhævende myndigheders og Europols adgang til at indgive anmodning om sammenligning med Eurodac-oplysninger med henblik på retshåndhævelse (omarbejdning) (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0272

f) EASO: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Asylagentur og om ophævelse af forordning (EU) nr. 439/2010 (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0271

g) Genbosætning: Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om indførelse af en EU-genbosætningsramme (første gennemlæsning)

KOM (2016) 0468

Udlændinge- og integrationsministeren: Hvad angår den reform af det fælles europæiske asylsystem, som Kommissionen spillede ud med i maj og juni sidste år, har formandskabet endnu engang lagt op til en statusdrøftelse. Der er, som det ser ud på nuværende tidspunkt, ikke lagt op til en egentlig drøftelse af Dublinforordningen og spørgsmålet om omfordeling, men alene en fremskridtsrapport. Som jeg også oplyste udvalget om, sidste gang vi havde dette emne på dagsordenen, er der ikke sket fremskridt i forhandlingerne. Holdningerne i Rådet er fortsat forskellige. Det Europæiske Råd har ad flere omgange og senest i juni i år opfordret Rådet for retlige og indre anliggender til at fortsætte processen med sigte på at opnå konsensus. Som det er udvalget bekendt, er formålet med reformen af det europæiske asylsystem, at det skal være mere effektivt, kunne modstå migrationspres, fjerne pull-faktorer, reducere sekundære bevægelser, bekæmpe misbrug og yde tilstrækkelig støtte til de mest berørte medlemsstater. Det er for så vidt en målsætning, jeg deler. Problemet er blot, at den helt store knast i forhandlingerne fortsat er spørgsmålet om en obligatorisk omfordelingsmekanisme. Her må jeg bare sige, at jeg ikke tror på, at obligatorisk omfordeling vil løse migrationsudfordringerne. Tværtimod er jeg oprigtigt bange for, at en omfordelingsordning kan virke som en pull-faktor og skabe endnu flere sekundære bevægelser, og det skal vi forsøge at undgå. Jeg mener også, at meget ville have været anderledes, hvis alle medlemsstater havde fulgt de gældende regler. Til slut vil jeg blot erindre om, at det er regeringens politik, at dansk asylpolitik beslattes i Danmark.

Holger K. Nielsen spurgte, om ikke det var nyt for Danmark at ytre sig principielt imod omfordelingsmekanismen, for hidtil har Danmark vel bare stået udenfor og i øvrigt ikke ment, at den var politisk realiserbar.

Udlændinge- og integrationsministeren svarede, at Danmark hele tiden havde været skeptisk over for omfordelingsmekanismen, fordi den ikke stoppede tilstrømningen til Europa, men blot omfordelte, og fordi den ikke ville forhindre sekundære forskydninger, hvor flygtninge og migranter efter at være blevet tildelt et bestemt EU-land blot ville vælge at rejse til et andet.

Holger K. Nielsen var klar over, at der hele tiden havde været skepsis over for omfordelingen fra dansk side, bl.a. fordi Visegradlandene var imod, og den derfor ikke var politisk gennemførlig. Han gentog, at det dog var nyt, at man var principielt imod og nu bastant kaldte det en selvstændig pull-faktor.

Udlændige- og integrationsministeren svarede, at regeringen aldrig har troet på, at omfordelingen ville virke på grund af de sekundære forskydninger, og hun henviste til sine udtalelser på tidligere møder. At regeringen nu kaldte det en pull-faktor, forklarede hun med, at to tredjedele af EU-landene har meget høj levestandard, hvorfor en fast omfordeling ville kunne trække flere til Europa.

10. Migration: status

– *Udveksling af synspunkter/politisk drøftelse*

Rådsmøde 3564 – bilag 2 (samlenotat side 16)

Udlændinge- og integrationsministeren: Da jeg var her for ca. 1 måned siden, berettede jeg om, at antallet af ankomne til Italien via den centrale middelhavsroute var faldet drastisk siden midten af juli. Vi ser nogenlunde samme udvikling i dag, selv om der er dage, hvor der er betydelige udsving. Udviklingen hen over sommeren og i dette efterår er således en anden, end den var både i 2016 og 2015. Men vi skal selvfølgelig fortsætte med at have fokus på migrationsstrømmene over Middelhavet – både centralt og i øst og vest. Der er brug for, at vi fortsat styrker samarbejdet med tredjelande om navnlig bekæmpelse af ulovlig indvandring og udsendelse – og at vi internt i Europa fastholder fokus på at gennemføre de gældende regler. Det er efter min opfattelse den bedste metode til at undergrave menneskesmuglernes forretningsmodel og få styr på migrationsstrømmene.

Som jeg nævnte, har formandskabet besluttet at flytte drøftelsen af migration generelt til frokosten. Det er praksis, at formandskabet udsender et diskussionsoplæg. Jeg forventer også, at det vil ske denne gang. Jeg regner med, at fokus vil være på Kommissionens seneste meddelelse om status på gennemførelse af den europæiske migrationsdagsorden, og hvor samtidig tilbagesendelse af personer uden lovligt ophold får et stort fokus.

Meget kort om tilbagesendelse: Regeringen støtter alle tiltag, der kan bidrage til at fremme tilbagesendelse. Det er ganske enkelt uacceptabelt, at lande ikke tager egne statsborgere tilbage. Derfor skal vi også være parate til at tage alle redskaber i brug – herunder også visumpolitik. Senest har vi i drøftelserne med Bangladesh med succes anvendt visumrestriktioner som løftestang for at fremme udsendelsesdagsordenen. EU's tilkendegivelse om at være villige til at gøre brug af visumrestriktioner har tilsyneladende været medvirkende til, at det lykkedes at indgå en uformel aftale om udsendelse af statsborgere fra Bangladesh. Hvis Bangladesh ikke overholder aftalen, vil visumrestriktionerne hurtigt kunne iværksættes. Det er ny udvikling, som jeg selvsagt er godt tilfreds med.

Regeringen er også positivt indstillet over for at fortsætte med at udbygge samarbejdet med de vigtigste tredjelande for at sikre, at irregulære migranter langs migrationsruterne mødes så tæt på deres egne lande som muligt. På den måde kan vi på det tidligst tænkelige tidspunkt tage hånd om de irregulære migranter, som skal hjælpes hjem igen på ordentlig vis.

Kenneth Kristensen Berth erklærede, at han for en sjælden gangs skyld ville rose EU. De nye visumrestriktioner, der ville forbyde andre statsborgere fra et land indrejse i EU, hvis ikke det pågældende land tog afviste statsborgere retur, var et effektivt middel. Ville ministeren presse på for at få sat det i værk i forhold til andre lande end Bangladesh?

Udlændinge- og integrationsministeren svarede, at der havde været uformelle drøftelser mellem ministrene om at bruge visumrestriktioner i større omfang, og at hun havde

bragt emnet op ved alle de lejligheder, der bød sig, men der kunne endnu ikke nævnes specifikke lande.

11. Eventuelt

Udlændinge- og integrationsministeren: Kommissionen har, som jeg nævnte, spillet ud med et forslag om at give medlemsstaterne mulighed for at indføre og opretholde grænsekontrol i længere tid, end reglerne giver mulighed for på nuværende tidspunkt. Kommissionens forslag skal ses som en opfølgning på det forslag, som jeg og mine kolleger fra Frankrig, Tyskland, Norge og Østrig fremsatte for nylig. Det er jo i sig selv positivt. Jeg havde naturligvis gerne set, at Kommissionens forslag lå helt på linje med vores forslag, f.eks. når det kommer til længden af den indledende genindførelse af grænsekontrollen, hvor vi over for Kommissionen havde foreslået 2 år i stedet for det nu foreslåede et år. Den holdning vil jeg tilkendegive under mødet. Så lad os se, om ikke vi under de kommende forhandlinger når frem til et lidt fornuftigere resultat. Jeg vender tilbage til udvalget, når vi har hørt Kommissionens præsentation af forslaget og de andre landes positioner.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 9. Rådsmøde nr. 3563 (økonomi og finans) den 10. oktober 2017

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Finansministeren oplyste, at han forelagde alle sager til udvalgets orientering. Han henviste generelt til samlenotatet om sagerne.

Status for ØMU-drøftelserne

Finansministeren: Før dagsordenen vil jeg godt benytte lejligheden til at knytte et par ord til den løbende debat om en styrket ØMU. Der er meget fokus på ØMU'en lige nu, og der ventes vigtige drøftelser fremadrettet, især efter dannelsen af en kommende tysk regering.

Jeg tror, at de fleste er enige om målet: At styrke de europæiske økonomier og at sikre et velfungerende eurosamarbejde. Der er heldigvis også mange, der er enige om, at et centralt middel er arbejdet med strukturelle reformer, der styrker arbejdsudbud, produktivitet og fleksibilitet i de enkelte lande. Men der er også meget vidtløftige ideer om institutioner og eurointegration – f.eks. fælles finanspolitik, fælles finansminister og eurozoneparlament. Jeg så gerne et større fokus på det nationale ansvar for at føre sund økonomisk politik – og på at udnytte de værktøjer, vi allerede har på EU-plan. Vi kan gøre mange vigtige ting i fællesskab i EU: Vi kan støtte hinanden i at få gennemført reformer, vi kan færdiggøre bankunionen og udvikle stærkere og mere integrerede kapitalmarkeder, og vi kan generelt styrke det indre marked i EU. Og vi har et EU-budget, som bør være mindre, men mere effektivt.

For megen snak om eurointegration og fælles finanspolitik kan skygge for denne vigtige dagsorden. Det kan også splitte EU og marginalisere Danmark og andre ikkeeurolande. Det er også et åbent spørgsmål, om sådanne tiltag reelt bidrager til at løse vores udfordringer og nå de fælles mål, hvordan de i givet fald skal udformes, og ikke mindst om de har folkelig opbakning.

Danmark spiller selvfølgelig en aktiv og konstruktiv rolle i ØMU-debatten. Det er vigtigt fortsat at holde sammen på hele EU og bruge krudtet på det, der virker. Vi skal levere fælles europæiske effektive løsninger på de fælles udfordringer, som europæerne kan mærke.

Det er også vigtigt, at vi alle er med til at drøfte og afgøre spørgsmål af relevans og betydning for alle EU-lande, og at der er åbenhed om at deltage i ØMU-tiltag for alle, der kan og vil. Danmark gik jo f.eks. med i finanspagten i 2012 og vil fortsat gerne have mulighed for at gå med i bankunionen og andre nye tiltag, som måtte være fordelagtige for os at deltage i.

Søren Søndergaard spurgte, om indskrivelsen af finanspagten og de øvrige instrumenter i EU-traktaterne ville komme til diskussion på rådsmødet. Han henviste til, at EU-Kommis-sionens næstformand, Valdis Dombrovskis, den 4. oktober havde holdt en tale i EU-Parla-mentet, hvor han nævnte, at der skulle ligge konkrete forslag inden slutningen af 2017.

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

Hvis man endnu ikke var begyndt at diskutere emnet blandt finansministrene, ville man da ikke få meget tid til det, og det ville påvirke Danmark og ikke mindst Sverige, hvis finanspagten blev indskrevet i traktaten.

Finansministeren svarede, at emnet ikke direkte var på dagsordenen, men at der bestemt fandt uformelle drøftelser sted. Der var forskellige retninger i EU, hvor nogle lande var meget fokuserede på at få nye institutioner på plads, mens andre lande var mere interesserede i effekterne. Den danske holdning var klar, nemlig at der i forsøget på at fastholde et velfungerende økonomisk samarbejde skulle arbejdes med de allerede eksisterende redskaber og institutioner frem for nye traktatfæstninger om f.eks. finanspagten.

NOT Søren Søndergaard anbefalede ministeren at læse Dombrovskis' tale, hvor der blev sat en dato på de nye traktatfæstninger. Kunne ministeren sørge for et notat om den nye tidsfrist for indskrivelsen af finanspagten og de øvrige instrumenter i EU-traktaterne, der nævnes i talen?

Finansministeren beklagede, at han havde brugt sin tid på Folketingets åbningsdebatten i stedet for at læse Dombrovskis' tale. Han ville gerne undersøge sagen og lade et notat tilgå udvalget.

Rådsmøde nr. 3563 (økonomi og finans) den 10. oktober 2017

1. Evaluering af det europæiske semester 2017

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3563 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren: Et konkret eksempel på det nødvendige rugbrødsarbejde er den første sag på dagsordenen. Det er evalueringen af dette års europæiske semester. Formålet er at støtte hinanden i at gennemføre reformer, der varigt styrker vækst og jobskabelse og gør økonomierne mere modstandsdygtige over for nye kriser.

Der ventes især fokus på behovet for at styrke landenes faktiske implementering af reformer på linje med de landespecifikke anbefalinger. Implementeringen varierer på tværs af lande og over tid. Samlet set er der sket en del på reformfronten over de seneste år oven på krisen, men der er bred enighed om behovet for yderligere reformer og yderligere fremskridt med anbefalingerne.

I foråret havde vi interessante diskussioner af landenes implementering af reformer og udvekslede gode ideer og erfaringer. Vi havde bl.a. fokus på rammevilkår for erhvervslivet. Mange lande gør meget for at åbne sektorer for konkurrence, fjerne bureaukrati og styrke adgang til finansiering. Men landene kan fortsat inspirere hinanden yderligere til at nå meget længere på dette område, såvel som på andre områder.

Et af de løbende temaer er, om anbefalingerne har den rigtige balance. Vi har i de senere år vedtaget færre anbefalinger. Det giver et klarere fokus på de mest centrale udfordringer for det enkelte land, men risikoen er også, at vigtige reformer udelades. Der har f.eks. været for lidt fokus på anbefalinger om at styrke produktmarkedsreformer.

Et andet tema er, at reformer kan have positive effekter på tværs af landene. Reforme, der styrker konkurrencen på produktmarkederne og fleksibiliteten på arbejdsmarkederne kan f.eks. gøre det nemmere for europæiske virksomheder at operere på tværs af grænser til gavn for alle EU's økonomier. Reforme vil også være med til at ruste landene mod fremtidige kriser og generelt bidrage til en mere robust ØMU.

Det er også et tema, hvor meget anbefalingerne til eurozonen som helhed skal styre de landespecifikke anbefalinger. Der er et sammenfald imellem, hvad der er godt for de enkelte lande, og hvad der er godt for euroområdet. Men det rejser også nogle spørgsmål, hvis anbefalingerne til f.eks. Tyskland lægger mere vægt på, hvad der er godt for eurozonen, end hvad der er godt for tysk økonomi.

Regeringen finder det vigtigt, at vi udveksler gode ideer og i fællesskab fremmer reforme i de enkelte lande. Den aktuelle ØMU-debat handler lidt for meget om integration. Vi vil hellere lægge større vægt på hjemmearbejdet med at sikre en sund økonomi. Det er det bedste værn mod nye kriser.

2. Forberedelse af IMF- og G20-møder i Washington, den 12.-14. oktober 2017

– Godkendelse af fælles EU-holdning

Rådsmøde 3563 – bilag 1 (samlenotat side 6)

IMF's årsmøde finder sted i Washington fredag og lørdag i næste uge. Som vanligt vil Økofin forberede EU's skriftlige erklæring til møderne i IMF's Ministerkomité (IMFC) og den fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer. Drøftelserne sker på baggrund af fortsat fremgang i den globale økonomi. Der ventes en pæn vækst i 2017 og 2018, i både de avancerede lande, emerging markets og udviklingslandene. Verdenshandelen ser igen ud til at vokse mere end BNP.

Det er vigtigt at skabe de bedste forudsætninger for at understøtte opsvinget. Fra EU's side vil man bl.a. redegøre for det fortsatte arbejde med 1) at gennemføre ambitiøse strukturreformer af bl.a. produkt- og arbejdsmarkeder, 2) at øge investeringerne bl.a. ved at forbedre vilkårene for private investeringer og 3) at sikre en sund finanspolitik. EU-landene vil opfordre G20-landene til fortsat at anvende alle politikredskaber – pengepolitik, finanspolitik og strukturreformer – til at fremme genopretningen og styrke landenes økonomiske og finansielle robusthed. EU støtter også fortsat G20-arbejdet med styrket finansiell regulering i lyset af krisen, samt G20-indsatsen mod skatteundgåelse. Fra EU's side er det også helt centralt at fremhæve vigtigheden af fortsat international økonomisk åbenhed. Protektionisme er ikke vejen frem. Vi skal derimod styrke det internationale økonomiske samarbejde. IMF bør i sit arbejde tydeligt kommunikere, at åbne og samarbejdende økonomier er afgørende for vækst, velstand og velfærd på tværs af lande. Det er også vigtigt fremadrettet med et velfinansieret IMF som kernen i det globale finansielle sikkerhedsnet.

3. Rådskonklusioner om klimafinansiering

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3563 – bilag 1 (samlenotat side 10)

Finansministeren: Vi skal endelig på Økofin vedtage de årlige rådskonklusioner om klimafinansiering forud for den kommende COP (COP23), denne gang i Bonn fra den 6. til den 17. november. Konklusionerne indeholder ikke nye mål og forpligtelser, men bekræfter de mål og forpligtelser, vi er blevet enige om at leve op til. Mere konkret bekræfter konklusionerne EU's støtte til at gennemføre Parisaftalen. De bekræfter også de udviklede landes fortsatte forpligtelse til kollektivt at mobilisere 100 mia. dollars årligt fra 2020 til 2025. Det er et vigtigt signal i disse tider. Samtidig skal vi have mest muligt for pengene. Konklusionerne fremhæver også, at EU forpligter sig til at finansiere både aktiviteter, der ruste udviklingslande til at imødegå klimaforandringer, og aktiviteter, der bidrager til at reducere de globale drivhusgasudledninger. Konklusionerne understreger, at klimafinansiering bør komme fra både offentlige og private kilder. Gode og forudsigelige rammevilkår for private klimainvesteringer er en væsentlig del af løsningen. Konklusionerne indeholder altså ikke en opgørelse over EU's samlede klimafinansiering i 2016, da Kommissionen stadig er ved at indsamle data fra landene. Når alle data er samlet, vil det samlede bidrag blive meldt ud,

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

forventeligt inden COP23. Endelig er jeg glad for, at konklusionerne som noget nyt støtter implementeringen af 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, som sammen med Parisaftalen sætter retningen for den globale udvikling frem mod 2030, bl.a. på klimaområdet. Regeringen støtter rådskonklusionerne, som der generelt ventes opbakning til blandt EU-landene.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 10. Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om oprettelse af et program for udvikling af den europæiske forsvarsindustri med henblik på at støtte konkurrenceevnen og innovationskapaciteten i EU's forsvarsindustri

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2017) 0294

KOM (2017) 0294 – bilag 2 (sammenotat)

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren: Jeg vil i dag forelægge Kommissionens forslag om at oprette et udviklingsprogram for den europæiske forsvarsindustri. Sagen forelægges til forhandlingsoplæg.

Jeg skal starte med at sige, at der desværre har indsneget sig en faktuel fejl i det notat, som er blevet oversendt til udvalget. I notatet står der, at udviklingsprogrammet skal løbe fra 2018-2019. De korrekte årstal er derimod 2019-2020. Det skal jeg naturligvis beklage. Det er ikke min vurdering, at det har konsekvenser for den drøftelse, vi skal have her i dag. Hvis udvalget ønsker det, vil vi gerne oversende et revideret notat med de korrekte årstal.

Jeg vil nu gå videre med at forelægge forslaget.

Udviklingsprogrammet er en del af den europæiske forsvarsfond, der overordnet skal skabe et bedre og dybere samarbejde mellem medlemslandene om forskning, udvikling og indkøb på forsvarsmarkedet. Programmet skal tage over, hvor forsvarsforskningen stopper, ved at give støtte til udvikling af konkrete forsvarsprodukter, så de bliver klar til, at medlemslande kan købe dem.

Selve programmet tjener tre formål: For det første skal det bidrage til øget innovation og konkurrencekraft i den europæiske forsvarsindustri. For det andet skal det få forsvarsvirksomheder til at samarbejde mere om at udvikle nye produkter, og for det tredje skal det fremme en bedre udnyttelse af resultaterne af forsvarsforskning.

Nu har jeg allerede sagt forsvar mange gange, så for god ordens skyld vil jeg sige, at når jeg så sidder her i dag, skyldes det, at vi har at gøre med et forslag, der handler om virksomheders vilkår og vækst.

Inden jeg uddyber selve programmets opbygning, vil jeg forklare formålet med forslaget. Programmet er nemlig en løsning på, at Europa p.t. ikke har et velfungerende indre forsvarsmarked, og det er en prioritet at tage hånd om den situation. Programmet skal derfor sammen med resten af forsvarsfonden tage et vigtigt skridt hen mod, at Europa i højere grad kan tage vare på sin egen sikkerhed.

Konkret er programmet en del af løsningen på to grundlæggende udfordringer for at udvikle forsvarsprodukter i EU:

For det første betyder et stadig mere komplekst trusselsbillede, at medlemslandene også efterspørger flere og nye former for forsvarsprodukter. Det fører til stigende omkostninger til udvikling og giver dyrere produkter for landene. For det andet bruger medlemslandene samlet set færre og færre penge på forsvarsforskning- og udvikling. Samtidig samarbejdes der kun sjældent om at udvikle nyt materiel. Økonomisk set er det ineffektivt.

De to forhold gør, at virksomhederne går glip af storskalafordele. Her skal vi huske, at de her virksomheder stort set kun handler med lande. Så når ressourcerne bliver brugt ineffektivt, betyder det også, at landene får mindre ud af deres forsvarsbudgetter.

Alt i alt står vi altså i en situation, hvor sikkerhedsbehovet stiger, samtidig med at vi kan observere et meget lavt niveau af investeringer i innovativ forsvarsudvikling – så lavt, at det bliver svært at bevare en konkurrencedygtig forsvarsindustri, hvis vi ikke ændrer kurs. Der er markant mere på spil end blot kommercielle kvaler. Virksomhedernes udfordringer hænger nemlig uløseligt sammen med vigtige spørgsmål om, hvilke platforme, systemer og teknologier et fremtidssikret forsvar i Europa kræver – og hvem vi ønsker at kunne købe dem af.

Når vi ser på programmet på den måde, er det oplagt at spørge, hvad forsvarsforbeholdet betyder for sagen. Her vil jeg starte med at slå fast, at programmet ikke er omfattet af forsvarsforbeholdet. Danmark kan derfor være med til at udarbejde programmet, ligesom danske virksomheder vil kunne deltage fuldt ud i programmet. Det skyldes, at programmet er hjemlet i artikel 173 i traktaten, der netop handler om at udvikle konkurrenceevnen i europæiske virksomheder.

Lad mig tilføje, at regeringen naturligvis har fuld respekt for forbeholdet. Det sætter en klar ramme for dansk deltagelse i EU. Men når vi er inden for rammen, og når det handler om erhvervs politik, er vi med på det grundlag. Når Danmark kan deltage, går regeringen selvfølgelig også efter at gribe de muligheder, det giver den danske forsvarsindustri.

Fra regeringens side kan vi først og fremmest arbejde for, at programmet bliver indrettet på en måde, hvor danske virksomheder får relevante og realistiske muligheder for at konkurrere om programmets penge.

Danmark har nogle dygtige virksomheder på dette område, og det ville være ærgerligt, hvis de ikke får mulighed for at deltage i programmet.

Forslaget

Lad mig først forklare, hvordan programmet kommer til at fungere. Det er foreslået som en 2-årig indsats, der gennemføres i 2019-2020. I praksis vil Kommissionen indkalde konkurrerende forslag til projekter. Virksomheder skal så danne et konsortium på en række vilkår og indsende et forslag. Hvis det vinder, kan konsortiet få støtte til at udvikle eller opgradere et specifikt forsvarsprodukt.

Programmets prioriteter bliver fastlagt i et flerårigt arbejdsprogram, som Kommissionen har det overordnede ansvar for at udarbejde. Det sker så at sige på baggrund af en ønskeliste, hvor medlemslandene først har prioriteret, hvilke kapaciteter de fremover efterspørger.

Kommissionen har desuden ansvaret for at bedømme og udvælge projektforslag med bistand fra uafhængige eksperter. Det sker ud fra et antal kriterier, der afspejler programmets formål.

Medlemslandene kommer til at deltage i et programudvalg, der skal bistå Kommissionen med at løse dens opgaver. Som det ser ud nu, vil udvalget blandt andet være med til at udarbejde arbejdsprogrammet og blive hørt i udvælgelsen af projekter.

Finansiering af programmet

Kommissionen foreslår at afsætte i alt 500 mio. euro til programmet i 2019-2020. Midlerne bliver tilvejebragt ved at omprioritere i EU's budget. Det kommer altså ikke på tale at øge EU's udgifter – eller Danmarks bidrag til EU.

Omprioriteringen betyder, at der sker en række mindre reduktioner af øvrige EU-programmer og en delvis anvendelse af en margin i budgettet, der ikke hidtil har været allokeret til specifikke tiltag.

FO Regeringen støtter oprettelsen af programmet og ambitionen om at forbedre vilkårene for forsvarsindustrien. Europæisk sikkerhed er et europæisk ansvar, og programmet er en vigtig måde at tage ansvar på.

Når vi konkret skal drøfte et EU-program med fokus på at investere i forsvarsindustrien, vil regeringen varetage tre grundhensyn:

- 1) Det skal foregå på en økonomisk ansvarlig måde.
- 2) Vi skal sørge for at få de bedste og mest relevante produkter ud af investeringen.
- 3) Danske virksomheder skal have et godt udgangspunkt for at deltage.

1. Europaudvalgs møde 6/10 2017

De grundhensyn betyder, at regeringen lægger vægt på en række forhold, som jeg nu vil gennemgå:

- Programmet bør finansieres via omprioriteringer inden for EU's budget og ikke foregribe de kommende forhandlinger om EU's næste flerårige finansielle ramme.
- EU-landenes eventuelle finansielle bidrag uden om EU's budget bør behandles i fuld overensstemmelse med stabilitets- og vækstpakten.
- Programmets forankring bør bevares i Kommissionen for at bevare fokus på erhvervs-politik.
- Virksomhedernes muligheder for at samarbejde med partnere fra tredjelande bør bevares. Den danske forsvarsindustri er globalt orienteret, især på tværs af Atlanten, og det vil derfor være en fordel for danske virksomheder at kunne bruge alle deres samarbejdsrelationer i programmet.
- Programmet bør være efterspørgselsdrevet og indrettes, så det er enkelt, attraktivt og tilgængeligt for alle kvalificerede og konkurrencedygtige virksomheder at deltage.
- Vi fokuserer særlig på SMV'er, fordi de ofte er først med ny teknologi, men samtidig også ofte står over for ekstra store udfordringer på det europæiske forsvarsmarked, så deres potentiale ikke bliver udnyttet fuldt ud. Og fordi danske virksomheder på området typisk er SMV'er.

Det var altså de forhold, vi lægger vægt på. Derudover vil regeringen arbejde for indførelsen af yderligere incitament, der ansporer konsortier til at inkludere et større antal virksomheder i flere EU-lande, for at sikre det grænseoverskridende element og for mere fleksible projektrammer, så et bredt udsnit af aktører i forsvarsindustriens forsyningskæder får gode muligheder for at være med.

Vi vil også arbejde for, at forslaget finansieres fuldt ud via omprioriteringer inden for EU's budgetter og ikke ved brug af ikkedisponerede marginer. Vi venter med at danne os en holdning til de enkelte dele af omprioriteringen, indtil vi har fået flere oplysninger om, hvordan den nærmere bestemt vil blive gennemført. Disse drøftelser skal håndteres i forhandlingerne om EU's budget.

Endelig støtter regeringen, at der både kan gives støtte til at udvikle nye forsvarsprodukter og -teknologier og til at opgradere eksisterende. Vi støtter desuden, at programmets genstandsfelt omfatter cyberforsvar.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at regeringen ønsker forslaget gennemført, fordi det gavner bredt, uanset om vi ser på det med virksomhedernes kommercielle briller eller fra landenes sikkerhedsperspektiv.

Det er regeringens opfattelse, at det er både smart og nyttigt at indføre en ordning, som giver fair og konkurrencebaserede muligheder for virksomheder, der kan og vil bidrage til EU's sikkerhed, og som fremmer samarbejde på tværs af grænser om at udvikle produkter, vi har en fælles strategisk interesse i at få adgang til. Derfor håber jeg, at udvalget vil bakke op om regeringens linje.

Holger K. Nielsen undrede sig over, at regeringen ville have mandat nu, da det endnu var uafklaret, hvad forslaget præcist handlede om, og hvor pengene skulle komme fra. Det var for tyndt et grundlag at give mandat på. Forsvarsindustri er noget af det mest internationaliserede, så det forekom ham underligt, at der skulle gives penge til mere samarbejde over grænserne. Terma A/S producerer f.eks. små delkomponenter, der indgår i en global værdikæde hos mange forskellige producenter, og derfor havde han svært ved at se, hvad formålet var med forslaget. Det handlede jo ikke bare om at styrke Europa, for ministeren sagde også, at det transatlantiske perspektiv skulle inkluderes. Hvis man bare var ude på at hælde penge i forsvarsindustrien, måtte man sige det.

Søren Søndergaard mente, at ministeren skulle komme retur til udvalget for at søge mandat om et år eller to. Det var svært at tage stilling til et forhandlingsoplæg nu – alene hvad angik spørgsmålet om prioritering. Han bad ministeren redegøre for, om det danske forsvarsforbehold gør, at en delvis danskejet virksomhed ikke kan indgå i et konsortium. Og kunne ministeren bekræfte, at området ville være omfattet af forsvarsforbeholdet, hvis det var forankret i forsvarsagenturet og ikke i Kommissionen?

Kenneth Kristensen Berth kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, da han tolkede det som økonomisk støtte til industrien. Derudover indgik det i den europæiske illusion om at løsrive sig fra NATO, og det hang ikke sammen med den reduktion i EU-budgettet, som Brexit medførte.

Zenia Stampe støttede mandatet, dog med flere forbehold – og mente i øvrigt, at det burde være forsvarsministeren, der præsenterede forslaget. Erhvervsministeren nævnte flere hensyn: på den ene side at få udviklet europæisk forsvarsmateriel, der er konkurrencedygtigt med det amerikanske, eller så Europa kan klare sig selv, og på den anden, at forslaget skulle komme det danske erhvervsliv til gode. De to hensyn havde det bare med at være modsigende, selv om man håbede på synergi og på, at Danmark kom til at tjene på det. Hun opfordrede til, at regeringen tog ved lære af erfaringer, som den forhåbentlig havde gjort sig i forbindelse med JSF-flyprojektet og modkøbsaftaler, så det ikke ender med at blive et stort bureaukrati, hvor produkter bare bliver dyrere. Det, der virkelig betyder noget, er viljen til at købe europæisk. Man kunne f.eks. have købt europæiske kampfly i stedet for de amerikanske. Det ville være den bedste måde at støtte den europæiske forsvarsindustri på. Det bekymrede hende, hvis USA blev en del af ligningen, for det handlede om at være uafhængig af USA. Hendes håb var, at man først og fremmest tænkte på, hvordan man kan skabe en selvstændig europæisk forsvarsindustri, for hvis perspektivet er, hvordan man får penge hjem til Danmark, og alle lande har den indgangsvinkel, får man helt sikkert ikke noget, der er så billigt, som det burde være.

Erhvervsministeren svarede Holger K. Nielsen, at Kommissionen havde oplyst om finansieringen, at der var tale om at skære 2 pct. i hvert eksisterende program for at få udviklingsprogrammet op at stå. Regeringen så gerne programmet oprettet og finansieret inden for de gældende budgetrammer i EU og ville være opmærksom på, at omprioriteringer bliver gennemført på en hensigtsmæssigt måde. Også rettet mod Zenia Stampe sagde han, at grunden til, at det var vigtigt, at der var lagt op til, at europæiske virksomheder kan indgå i samarbejder med virksomheder uden for EU's grænser, var, at samarbejdet er vigtigt for den danske forsvarsindustri. Langt størstedelen af den danske eksport og internationale samarbejdsrelationer er orienteret mod lande uden for EU, og det ville være at stille den ringere i programmet, hvis den ikke kunne udnytte de eksisterende relationer. Samtidig ville det give en unfair fordel for forsvarsindustrien i EU-lande, der havde opdyrket en mere nationalt orienteret forsvarsindustri end Danmark. Det var altså også på den anden side vigtigt for store dele af den europæiske forsvarsindustri at kunne operere på et globalt marked.

Det var regeringens holdning, at man skal have mest muligt ud af de EU-penge, som man bruger på erhvervslivet, og den mente, at programmet kom til at køre længst på literen på et marked, hvor virksomhederne selv vælger deres samarbejdspartnere.

Grunden til, at ministeren nu fremsatte et forhandlingsoplæg, var, at Rådet havde ønsket hurtige fremskridt. I rådskonklusioner fra december inviterede Rådet Kommissionen til at fremsætte forslag om et program i første halvdel af 2017. Det hang sammen med udviklingen af EU's forsvarspolitik, herunder forsvarsfonden, og en politisk prioritet, der bunder i, at Danmark og Europa efter årtier med fred og stabilitet stod over for øget ustabilitet og nye sikkerhedstrusler. Mere lavpraktisk spillede det også ind, at programmet skulle finansieres med midler fra EU's budget, der løb til og med 2020, så det var vigtigt at komme i gang.

Til Søren Søndergaard sagde ministeren, at Danmark formentlig ikke ville kunne deltage, hvis programmet havde hjemmel i de samme artikler som forsvarsagenturet. Det var dog Udenrigsministeriets ressort, så det var blot ministerens vurdering. Han forventede ikke, at forhandlingerne ville medføre ændringer, der betød, at det danske forbehold skulle aktiveres. Forbeholdet binder jo kun den danske stat, ikke privataktører. Danske virksomheder ville også kunne deltage i programmer, der eventuelt vil falde under forsvarsforbeholdet, men regeringen ville ikke kunne få indflydelse på udformningen af det.

Han slog fast over for Kenneth Kristensen Berth, at der ikke var lagt op til, at EU's udgifter skulle øges, idet programmet var fuldt finansieret inden for EU's flerårige finansielle ramme til og med 2020. Programmet kom heller ikke til at betyde, at landene skulle betale mere til EU.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti havde ytret sig imod det.

FO Punkt 11. Rådsmøde nr. 3562 (landbrug og fiskeri) den 9. oktober 2017

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde oplyste, at hun først ville gennemgå punktet til forhandlingsoplæg, punkt 1 om Østersøen. Derefter ville hun tage jeg de resterende 4 punkter, som alle var til orientering, og hvoraf de sidste 2 var til tidlig forelæggelse.

FO 1. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for 2018 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande i Østersøen

– *Politisk enighed*

KOM (2017) 0461

Rådsmøde 3562 – bilag 2 (samlenotat side 3)

EUU alm. del (16) – bilag 98 (udvalgsmødereferat side 80 FO, forhandlingsoplæg om kvoter for 2017 forelagt 7/10-16)

Ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde: Dette punkt har formandskabet sat på dagsordenen med henblik på politisk enighed. Der vil jeg bare gøre det klart allerede nu, at der må forudses meget vanskelige forhandlinger helt specifikt om torsk og ål.

For torsk i den vestlige del af Østersøen foreslår Kommissionen en uændret kvote og en videreførelse af lukkeperioden for fiskeri efter torsk og begrænsningen for lystfiskeriet på 5 torsk pr. dag og kun 3 torsk i lukkeperioden. I den østlige del af Østersøen foreslås en reduktion af torskekvoten på 28 pct. For sild i den vestlige Østersø foreslår Kommissionen en kraftig reduktion af kvoten med 54 pct., mens der foreslås en forøgelse på 25 pct. af kvoten for den centrale Østersø. For brisling foreslås en marginal forøgelse på pct. For rødspætte foreslås en reduktion med 20 pct. Endelig foreslås kvoten for laks forøget med 11 pct. Som et helt nyt element, der ikke tidligere har indgået i kvoteforordningen for Østersøen, foreslår Kommissionen et totalt forbud mod både kommercielt og rekreativt fiskeri efter ål.

FO Der vil jeg gerne signalere med det samme, at regeringen er imod et totalt forbud mod fiskeri efter ål i Østersøen, og vi forudsætter, at forslaget ikke vedtages i den foreliggende form og arbejder for, at en eventuel yderligere regulering af ålefiskeriet ud over de gældende regler bør ske som en samlet EU-regulering, ikke kun som en nålestiksmanøvre i Østersøen.

Regeringen kan generelt støtte hensigten om at sikre et bæredygtigt fiskeri og har noteret sig den positive udvikling for sild i den centrale del af Østersøen, men også en begyndende positiv udvikling for torsk i den vestlige Østersø. Samtidig ser det sværere ud for sild i den vestlige Østersø og torsk i den østlige Østersø. Som generelt princip støtter regeringen, at kvoterne i Østersøen fastsættes på grundlag af forvaltningsplaner, den videnskabelige rådgivning og målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY) i henhold til reformen af den fælles fiskeripolitik. Vi har noteret os, at den vestlige torskebestand fortsat er under målsætningen for bæredygtig udnyttelse, men dog i bedring. Derfor har jeg til hensigt at

1. Europaudvalgmøde 6/10 2017

arbejde for, om end det bliver meget svært, at der findes en tilfredsstillende samlet løsning for torsk i Østersøen, der indebærer en stigning i den nuværende TAC for 2017 for det vestlige forvaltningsområde.

Generelt forholder vi også fra regeringens side skeptisk over for eventuelle lukkeperioder. Hvis der indføres lukkeperioder, finder regeringen, at det bør udløse en højere TAC for torsk i den vestlige Østersø. Regeringen vil endvidere arbejde for, at en eventuel lukkeperiode i den vestlige Østersø i givet fald suppleres af undtagelsesbestemmelser, som sikrer en vis fiskeriaktivitet i lukkeperioden.

Vi arbejder for en mere begrænset reduktion i TAC for torsk i den østlige Østersø, end der lægges op til. I den sammenhæng skal det bemærkes, at der anvendes en databegrænset tilgang i rådgivningen.

Fra regeringens side arbejder vi for en mindre reduktion i TAC for sild i den vestlige Østersø, end Kommissionen har lagt op til, men som følger rådgivningen og den flerårige plan i Østersøen. Vi finder, at Kommissionens forslag på dette punkt går videre, end ICES rådgivningen lægger op til.

Regeringen arbejder for en højere TAC for brisling, end forslaget lægger op til. Også her har bestanden det godt. Regeringen støtter videreførelse af restriktioner for det rekreative fiskeri efter torsk i den vestlige Østersø.

I østersøsamarbejdet BALTFISH, hvor Danmark for tiden har formandskabet, arbejder vi aktuelt stenhårdt på at opnå en fælles henstilling om det foreliggende forslag om fiskerimuligheder for 2018. Det vil styrke vores forhandlingsposition i Rådet, såfremt det lykkes. Men det er svært – det vil jeg ærligt sige.

For at opsummere er det en forudsætning for, at vi kan støtte et kompromisforslag, at der ikke indføres et forbud mod fiskeri efter ål. Vi vil endvidere arbejde for, at der findes en tilfredsstillende samlet løsning for torsk i Østersøen, der indebærer en stigning i den nuværende TAC for 2017 for det vestlige forvaltningsområde, og at en eventuel lukkeperiode suppleres af undtagelsesbestemmelser, som sikrer en vis fiskeriaktivitet i lukkeperioden. Det er ikke en let forhandlingssituation.

Hvis jeg bare lige i punktform skal opsummere: Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side kan tilslutte sig forslaget til fiskerimuligheder for 2018 eller et kompromisforslag, der kan opnås enighed om, idet man

- 1) lægger afgørende vægt på, at forslaget om totalt forbud mod fiskeri efter ål i Østersøen ikke vedtages i den foreliggende form,
- 2) arbejder for, at der findes en tilfredsstillende samlet løsning for torsk i Østersøen, der indebærer en stigning i den nuværende TAC for 2017 for det vestlige forvaltningsområde,

- 3) arbejder for, at en eventuel lukkeperiode i den vestlige Østersø suppleres af undtagelsesbestemmelser, som sikrer en vis fiskeriaktivitet i lukkeperioden,
- 4) arbejder for en mindre reduktion i TAC for torsk i det østlige forvaltningsområde,
- 5) arbejder for, at en eventuel lukkeperiode udløser en højere TAC for torsk i den vestlige Østersø,
- 6) arbejder for en mindre reduktion i TAC for sild i den vestlige Østersø, end Kommissionen har lagt op til, og
- 7) derudover arbejder for, at kvoterne for 2018 som udgangspunkt fastsættes i overensstemmelse med det generelle princip om, at fiskerimulighederne fastsættes på grundlag af forvaltningsplaner, den videnskabelige rådgivning og målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte (MSY).

NOT Søren Søndergaard meddelte, at Enhedslisten ikke kunne støtte mandatet, og fandt det besynderligt, at regeringen igen og igen talte om bæredygtigt fiskeri, men alligevel søgte et mandat, som trak i den modsatte retning. Hvorfor kunne regeringen f.eks. ikke støtte Kommissionens forslag om forbud mod fiskeri af ål? Var ålen ikke netop særdeles truet – og lå på et historisk lavt niveau side 1990'erne? Eller tog Kommissionen fejl, når den kaldte ålebestandens tilstand for alarmerende alvorlig? Hvis regeringen anerkendte det, var et måske rimeligt i stedet at anvende forsigtighedsprincippet?

Hvad angik fangst af torsk havde Enhedslisten håbet, at Kommissionen havde foreslået mindre kvoter for den vestlige Østersø. Det blev ikke tilfældet, men regeringen var så gået videre end Kommissionen og ville ligefrem arbejde for højere kvoter. Søren Søndergaard fandt ingen sammenhæng mellem den bekymring, ministeren udtrykte og konklusionen om en højere kvote. Torskebestanden var ganske vist en smule forbedret, men den var stadig langt under det bæredygtige niveau med en risiko for kollaps. Derfor ville han gerne spørge ministeren, om hun kunne garantere, at torskebestanden vil holde sig på et bæredygtigt niveau i tilfælde af at ministerens forslag til mandat realiseres. Han bad om en overordnet bevarelse, men udbad sig et stykke papir med en mere nøjagtig dokumentation.

Kenneth Kristensen Berth var glad for den position, regeringen havde indtaget, og meddelte, at Dansk Folkeparti støttede regeringsmandatet.

Ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde takkede Dansk Folkeparti for støtten og erklærede sig ærgerlig over Enhedslistens modstand, men ville belaste Søren Søndergaard med lidt mere substans som begrundelse for regeringens position. Hun meddelte som den første begrundelse, at Kommissionen havde anerkendt, at Danmark til punkt og prikke havde fulgt de flerårige forvaltningsplaner, og at regeringen derfor stillede sig uforstående over for Kommissionens ønske om et totalt forbud. Regeringens anden begrundelse var, at det ikke var logisk med en nålestikmanøvre alene i Østersøen, og at et totalforbud ville få store socioøkonomiske konsekvenser i Danmark, idet ålefiskere udelukkende lever af at fiske efter ål og ikke pludselig kan sadle om. Regeringen søgte at finde en balance mellem hensynet til bestanden og hensynet til fiskerne. Ministeren anerkendte, at ålebestanden ikke er i en god situation, men hun henviste til, at det var årsagen til forvaltningsplanerne, som Danmark havde levet op til. Til spørgsmålet om torsk svarede mi-

nisteren, at begrundelsen for en større TAC i den vestlige Østersø var, at der i ICES-rådgivningen var levnet mulighed for at lade fangsten stige til 65 pct. og stadig holde sig inden for bæredygtighedens rammer. Der var allerede blevet indført en betydelig begrænsning på baggrund af ICES-rådgivningen, og bestanden havde nu fået det bedre. Derfor var ministeren forundret over Kommissionens forslag, men anerkendte, at det kunne blive svært at få andre lande til at støtte Danmarks position. Ministeren ville udarbejde et papir med begrundelserne som ønsket.

Søren Søndergaard påpegede, at forvaltningsplanerne i dette tilfælde ikke havde resultatet i den ventede forbedring, idet ålen som nævnt befandt sig i en "alarmerende alvorlig tilstand", og dermed måtte man konkludere, at der skulle gøres mere for ålen end i forvaltningsplanerne. Han anerkendte, at der også er beskæftigelsesmæssige hensyn og ikke kun økologiske, men at den danske regering så i EU måtte være ærlige og sige, at fiskeripolitikken var baseret på disse hensyn. Ministerens uddybning havde ikke fået ham til at støtte regeringens forslag, men han så frem til notatet med en garanti for, at en vedtagelse af den danske position ikke ville gå ud over torskebestanden.

Ministeren indvendte, at Søren Søndergaard fik det til at lyde, som om Enhedslisten kiggede på sagen med det ene øje, mens regeringen kun så den med det andet øje. Regeringen tog skam begge hensyn og anerkendte, at ålen havde det svært, men økologiske mål skulle nås uden at lukke et helt erhverv. Der skulle findes en god balance, og diskussionen skulle foregå i en paneuropæisk sammenhæng. Hun bekræftede, at notatet om torsken ville tilgå udvalget.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod forhandlingsoplægget, idet kun Enhedslisten og Alternativet var imod.

2. EU-Norge: årlige konsultationer for 2018

– Udveksling af synspunkter

Rådsmøde 3562 – bilag 2 (samlenotat side 19)

EUU alm. del (16) – bilag 98 (udvalgsmødereferat side 84, kvoter for 2017 behandlet i EUU 7/10-16)

Ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde: Det er indlysende, at aftalen med Norge har stor betydning for de danske fiskere. Derfor er det også af stor betydning for de danske fiskere, at EU-Norge-forhandlingerne om fiskerimulighederne i 2018 afsluttes i 2017, så fiskeriet i norsk zone kan påbegyndes fra årets begyndelse. Derfor er det også bekymrende, at der i år kun er afsat én forhandlingsrunde – mod sædvanligvis to. Jeg har allerede i denne uge understreget vigtigheden af at sikre fiskeriet fra 1. januar i norsk zone på et møde med fiskerikommissæren og vil gentage dette på rådsmødet. I forhandlingerne lægger vi vægt på, at balancen i aftalen sikres, så de danske fiskere får deres rimelige andel. Vi støtter generelt, at kvoterne for 2018 fastsættes på grundlag af den videnskabe-

lige rådgivning, målsætningen om maksimalt bæredygtigt udbytte og fastlagte forvaltningsplaner. Jeg vil lige bemærke, at der også skal fastsættes foreløbige fiskerimuligheder for sperling. Her vil vi presse på for, at det sker hurtigt, så der ikke kommer et stop i fiskeriet.

3. Det årlige møde i ICCAT (den 14.-22. november 2017 i Marrakesh)

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3562 – bilag 2 (samlenotat side 24)

Ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde: Generelt ønsker vi her at sikre et bæredygtigt fiskeri.

4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en flerårig plan for laksebestanden i Østersøen og for fiskeriet efter denne bestand

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2011) 0470

Rådsmøde 3562 – bilag 2 (samlenotat side 28)

Ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde: Kommissionen fremlagde i 2011 et forslag, som aldrig blev færdigbehandlet. Nu har BALTFISH på eget initiativ støvet forslaget af og arbejder på en fælles henstilling til Kommissionen om et revideret forslag til en forvaltningsplan for laks. Regeringen kan generelt støtte udarbejdelse af en flerårig plan og arbejder for en plan, som er i overensstemmelse med målsætningerne i reformen af den fælles fiskeripolitik – herunder hensyntagen til socioøkonomiske konsekvenser – og som på effektiv måde genopretter vildlaksebestanden i Østersøen. Reglerne bør være så enkle og omkostningseffektive som muligt, idet formålet med planen samtidig fastholdes. Regeringen finder det hensigtsmæssigt, at konkrete regler for det rekreative fiskeri ikke inkluderes i planen, men kan håndteres f.eks. i forordningen om fiskerimuligheder, hvis det har en betydelig påvirkning. For yderligere detaljer kan jeg henvise til fremstillingen i samlenotatet.

5. Forslag om indgåelse af ny fiskeriprotokol til fiskeripartnerskabsaftalen med Mauritius

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2017) 0483, KOM (2017) 0484, KOM (2017) 0486

Rådsmøde 3562 – bilag 2 (samlenotat side 37)

Ministeren for fiskeri, ligestilling og nordisk samarbejde: Aftalen vedrører udelukkende fiskeri efter tun og andre stærkt vandrende arter. Fra dansk side vi holder os til den tilgang, der var enighed om i Fødevareudvalget tilbage i januar 2011, hvor der bl.a. blev lagt vægt på at sikre et bæredygtigt fiskeri og menneskerettigheder. På det grundlag vil vi støtte forslaget.

6. Markedssituationen for landbrugsvarer

– *Orientering*

Rådsmøde 3562 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (16) – bilag 864 (udvalgsmødereferat side 1285, senest behandlet i EUU 9/6-17)

Miljø- og fødevareministeren: Prisudviklingen har overordnet været positiv. Der er pæne priser på svinekød, og mælk afregnes væsentligt bedre i EU end for 1 år siden. Prisen på smør er rekordhøj. Trods en svær høst mange steder er der overordnet en positiv markedssituation i EU. Vi skal holde fast i markedsorienteringen af vores landbrugspolitik.

7. Implikationerne for EU's fælles landbrugspolitik ved implementeringen af FN's bæredygtighedsmål

– *Udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3562 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Miljø- og fødevareministeren: Landbruget og fødevarereproduktionen er afgørende for at kunne levere på Verdensmålene, både i en europæisk sammenhæng og globalt set. Landbruget bidrager med fødevarer, beskæftigelse, vækst, udvikling af landdistrikter samt miljø og natur. Vi skal sikre incitamenter i landbrugspolitikken, der fremmer investeringer i en effektiv, produktiv og miljøvenlig landbrugsproduktion. Det må ikke være i konflikt med andre målsætninger - hverken i forhold til miljø og klima eller udviklingslandene. Vi skal også bidrage til, at landbrugsproduktionen i f.eks. den tredje verden bliver langt bedre og mere effektiv. Der skal være politikkoherens i det arbejde. Et godt eksempel på den udfordring er madspild. Det globale fødevarerspild omfatter i dag ca. en tredjedel af alle fødevarer, der produceres.

8. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådet forordning om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og ændringer af forordning (EU) nr. 2012/2002, Europa-Parlament og Rådets forordninger (EU) nr. 1296/2013, nr. 1301/2013, nr. 1303/2013, nr. 1304/2013, nr. 1305/2013, nr. 1306/2013, nr. 1307/2013, nr. 1308/2013, nr. 1309/2013, nr. 1316/2013, nr. 223/2014, nr. 283/2014, nr. 652/2014, og Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 541/2014 (landbrugsdelen)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0605

Rådsmøde 3562 – bilag 1 (sammenfatning side 7)

EUU alm. del (16) – bilag 895 (udvalgsmødereferat side 1343 FO, forhandlingsoplæg om det samlede omnibusforslag forelagt 14/6-17)

EUU alm. del (16) – bilag 620 (udvalgsmødereferat side 917, sektorspecifikke forslag vedr. landbrugsdelen senest behandlet i EEU 31/3-17)

Miljø- og fødevarerministeren: Kommissionen foreslog i deres oprindelige forslag en række mindre tilpasninger af de fire hovedforordninger på landbrugsområdet. Det var bl.a. at gøre definitionen af aktiv landmand frivillig for medlemslandene. Det arbejdede Danmark for tilbage i 2012, så det er positivt, hvis det gennemføres. I Rådet blev der i foråret opnået enighed om en række yderligere mindre tilpasninger. De kan på visse områder give forenkling. Europa-Parlamentet lagde med deres ændringsforslag op til langt større ændringer særligt på den direkte støtte og markedsordningen. Det nærmer sig en minireform, hvilket er lidt uheldigt. Det er skævt at ændre på enkelte dele af landbrugspolitikken uden at se på forenkling og reform af hele politikken. På markedsordningen går Europa-Parlamentet temmelig langt i forhold til at fravige konkurrencelovgivningen. Det er ikke en god ide, da det kan skævvride konkurrencen mellem medlemslandene. På den direkte støtte er der mange små ændringer i forhold til grønning, f.eks. ændrede omregningsfaktorer for mange typer miljøfokusområder. Der er også ændringer, som vil få forskellig konsekvens på tværs af medlemslandene, på grund af forskelle i bedriftsstørrelse. Der er ikke en grundig vurdering af disse ændringsforslag. Det kan også forrykke balancen i 2013-reformen.

Et andet punkt er, at der lægges op til at ændre definitionen af permanent græs. Det kan måske være en god ide, men det skal være grundigt forberedt og konsekvenserne klare. Alt i alt er jeg bekymret for, at der bliver foretaget ændringer, som er ikke gennemtænkte. Derfor forsøger vi at holde igen i forhold til Europa-Parlamentets mange ændringsforslag. Derudover omfatter omnibusforslaget blandt andet også en større ændring af finansforordningen, der hører under finansministeren. I sidste ende skal der tages stilling til det samlede kompromis.

Kenneth Kristensen Berth ville gerne have afklaret, hvad Landbrug & Fødevarer sigtede til i deres høringssvar. Organisationen var bekymret over et forslag om at udvide anvendelsesområdet for landdistriktsmidlerne, så de kan bruges til migrations- og asylområdet. Kunne ministeren forklare, hvad der lå i det?

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

Miljø- og fødevareministeren forklarede, at den skulle forstås som en del af den igangværende diskussion om fremtidens økonomi i EU, og fra hvilke områder man kan tilføre midler til andre. Det kunne også dreje sig om f.eks. forskning.

9. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

10. Siden sidst

Miljø- og fødevareministeren: Der har været et møde i Kommissionen om håndteringen af fipronil i æg. Hovedkonklusionen var, at der skal bedre retningslinjer for anvendelsen af det eksisterende varslingsystem. Derudover vil jeg henvise til det orienterende notat, der blev oversendt til udvalget den 29. september 2017.

Punkt 12. Rådsmøde nr. 3565 (miljø) den 13. oktober 2017

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Der er tre klimasager på dagsordenen for miljørådsmødet den 13. oktober 2017. Det drejer sig om Kommissionens byrdefordelingsforslag i de ikkekvotebelagte sektorer, LULUCF-forslaget, der har til hensigt at integrere optag og udledninger af drivhusgas i jord og skov i EU's klimaregulering, og EU's forberedelse af COP23. Alle tre sager forelægges til orientering. Jeg kan i øvrigt henvise til det fremsendte samlenotat.

Indledningsvis vil jeg gerne starte med at knytte nogle generelle bemærkninger til byrdefordelingsforslaget og LULUCF-forslaget.

Som I ved, lykkedes det ikke i Rådet at opnå en første politisk aftale om de to forslag på miljørådsmødet i juni. Dette skyldtes først og fremmest uenighed om LULUCF-forslaget.

Det er dog min forhåbning, at vi denne gang får en aftale. Der er fortsat en række åbne politiske spørgsmål. Det er derfor ikke på forhånd givet, at vi når i mål. Men der er i EU en fælles erkendelse af, at det er tid til at finde kompromiser og vise, at vi kan omsætte EU's klimamål til konkret bindende lovgivning. Lige netop nu handler det om at sætte handling bag ord. Vi kan og skal forud for COP23 vise, at EU står urokkeligt fast på Parisaftalen ved at levere det bidrag, som vi har lovet. Det bedste bevis på vores stålsathed vil være, at vi når til enighed om en bindende fordeling af EU's klimamål i de ikkekvotebelagte sektorer.

Jeg vil ikke i dag gennemgå forslagene og regeringens holdning hertil i detaljer, sådan som jeg gjorde ved forelæggelsen i juni. Jeg vil i stedet fokusere på, hvad der er sket siden, og hvordan den overordnede forhandlingssituation ser ud forud for rådsmødet.

1. Forslag om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissionerne fra medlemsstaterne fra 2021 til 2030 (byrdefordelingsforslaget)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0482

Rådsmøde 3565 – bilag 2 (samlenotat side 2)

KOM (2016) 0482 – bilag 5 (høringssvar)

KOM (2016) 0482 – bilag 2 (svar på spørgsmål i EFK om den danske anvendelse af udledninger)

EUU alm. del (16) – bilag 895 (udvalgsmødereferat side 1347, senest behandlet i EUU 14/6-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Der tegner sig et billede af, at landene nærmer sig hinanden, og i forhold til de danske prioriteter ser forhandlingerne fornuftige ud. Der synes at være bred konsensus om at fastholde de overordnede elementer i Kommissionens forslag. Det gælder fordelingen af reduktionsmål, størrelsen og fordelingen af ETS- og LULUCF-fleksibilitet samt fastsættelsen af startpunkt for reduktionsstien.

Set med danske øjne ser vi ud til at kunne fastholde den nøje afstemte balance i Kommissionens forslag, hvor et højt ambitionsniveau klart er forbundet med instrumenter, der giver muligheder for at indfri målet på en omkostningseffektiv måde.

Det største udestående er udformningen af en ny sikkerhedsreserve, der er målrettet medlemslande med BNP pr. indbygger under EU-gennemsnittet. Disse lande står over for, at deres ret til at udlede mindskes markant i 2021 i forhold til den nuværende periode.

Det er grundlæggende positivt, at disse lande også skal bidrage med en reel indsats. Men det står klart, at vi kun kan nå til enighed om en aftale, hvis de får en større grad af sikkerhed for, at de kan indfri deres forpligtelse.

Det foreslåede kompromis går ud på, at disse lande får adgang til en reserve med op til 100 millioner udledningsrettigheder, dog under visse forudsætninger. Den vigtigste er, at de kun kan få adgang i det omfang, at EU samlet set overopfylder 2030-reduktionsmålet for de ikkekvotebelagte sektorer. Det vil sige, at de kun kan få en hjælpende hånd, hvis EU samlet set har nået sit reduktionsmål for de ikkekvotebelagte sektorer.

Fra dansk side ville vi hellere have været foruden denne reserve. Men det står dog klart, at den bliver afgørende for at lande en aftale. Vi arbejder derfor for at fastholde sikkerhedsreserven på det lavest mulige niveau for at fastholde incitamentet til, at alle EU's medlemsstater bidrager til klimaindsatsen.

2. Forslag om medtagelse af drivhusgasemissioner og optag fra arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug i klima- og energirammen for 2030 (LULUCF)

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0479

Rådsmøde 3565 – bilag 2 (sammenfatning side 15)

KOM (2016) 0479 – bilag 4 (høringssvar)

KOM (2016) 0479 – bilag 2 (henvendelse af 20/3-17 fra Verdens Skove, Det Økologiske Råd, Greenpeace, Danmarks Naturfredningsforening, Vedvarende Energi og WWF Verdensnaturfonden fra Verdens Skove vedr. opgørelsesregler for optag og udledning fra skovforvaltning)

KOM (2016) 0479 – bilag 3 (orienteringsskrivelse og svar på henvendelse)

EUU alm. del (16) – bilag 895 (udvalgsrådsreferat side 1351)

FO, forhandlingsoplæg forelagt 14/6-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den store knast i forhandlingerne er fortsat optag og udledninger fra skov. En række medlemsstater har været imod Kommissionens forslag til regnskabsregler, der kan føre til, at nationale politikker for øget skovhugst vil påvirke deres LULUCF-regnskaber negativt. Heroverfor står Danmark og en række lande, der har fastholdt behovet for robuste og retvisende regnskabsregler for at sikre den miljømæssige integritet af EU's klimapolitik.

Siden jeg sidst forelagde sagen i juni, har vi opnået et vigtigt fremskridt. Det seneste udkast til kompromistekst fastholder, at der skal aflægges retvisende LULUCF-regnskaber for forvaltet skov. Desuden sikres der en uafhængig kontrol af EU-landenes forslag til de såkaldte skovreferenceniveauer. Det betyder, at visse landes forsøg på at undgå retvisende regnskaber for CO₂-udledninger fra øget skovhugst er afværget.

Det står samtidig klart i forhandlingerne, at det kun kan lade sig gøre at få en aftale med robuste regnskabsregler, hvis de skovrige lande imødekommes et stykke af vejen.

Det estiske formandskab har derfor foreslået en ny kompensationsmekanisme, hvor særligt de skovrige lande kan kompenseres for øget udledning fra stigende hugst i forvaltet skov.

Kompensationen kan dog totalt set ikke overstige den samlede forbedring af kulstofbalancen i EU. Det betyder, at kompensation kun kan gives, hvis der samtidig er opnået tilsvarende LULUCF-forbedringer andetsteds i EU. Det samlede regnskab skal altså stadig gå op.

Jeg forventer, at vi på rådsmødet især skal drøfte størrelsen af kompensationsmekanismen. Ideen om kompensation er ikke groet i vores baghave, men regeringen anerkender, at der næppe kan lades en samlet aftale, uden at skovlandene imødekommes i et vist omfang. Derfor vil vi arbejde for at få en aftale i hus, hvor kompensationen holdes på det lavest mulige niveau.

3. Forberedelse af FN's klimakonference COP23/CMP13 den 6.-17. november 2017

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 3565 – bilag 2 (samlenotat side 25)

Energi-, forsynings- og klimaministeren: På rådsmødet den 13. oktober lægger det estiske formandskab op til, at der skal vedtages rådskonklusioner om EU's prioriteter for COP23 og opfølgningen på Parisaftalen. I FN's klimaforhandlinger forhandler Danmark via EU. Regeringen agter at støtte rådskonklusionerne, og jeg forventer ikke større uenighed om vedtagelsen.

Jeg vil særlig fremhæve tre forhold, som regeringen lægger vægt på i forbindelse med rådskonklusionerne. Det handler om EU's fortsatte lederskab på klimaområdet, vedtagelsen af retningslinjerne for Parisaftalens ambitionsmekanisme og nødvendigheden af, at alle lande bidrager til at styrke den globale indsats.

EU skal sende et klart signal om sit fortsatte lederskab på klimaområdet og signalere, at EU vil samarbejde med alle parter og alle aktører om en ambitiøs implementering af Parisaftalen.

EU skal desuden arbejde for, at der vedtages ambitiøse og klare retningslinjer for selve ambitionsmekanismen og for, at det globale stocktake også anvendes til at sætte fokus på konkrete løsninger og muligheder for at øge den globale klimaindsats.

Derudover skal det fastslås, at EU fortsat vil hjælpe ulandene med at gøre deres klimamål til virkelighed blandt andet via kapacitetsopbygning og mobilisering af privat klimafinansiering. I øvrigt vil jeg henvise til finansministerens tidligere orientering om rådskonklusionerne vedrørende klimafinansiering.

Endelig bør det afspejles, at det er nødvendigt, at alle lande bidrager til at styrke den globale indsats mod klimaforandringerne, og at man samtidig udtrykker solidaritet med de lande, der er mest sårbare over for de negative effekter af klimaforandringer.

4. EU's prioriteter i forhold til tredje session af FN's Miljøforsamling (UNEA-3), 4.-6. december 2017

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3565 – bilag 1 (samlenotat)

Miljø- og fødevareministeren: På rådsmødet skal der vedtages rådskonklusioner om EU's prioriteter for det kommende møde i FN's Miljøforsamling, der afholdes i Nairobi den 4.-6. december. Temaet for mødet i miljøforsamlingen er forurening – et fokus som regeringen hilser velkomment. Jeg kan oplyse, at det er Kommissionen og det estiske formandskab, der repræsenterer og taler samlet på vegne af EU under mødet i Nairobi. Danmark støtter generelt op om UNEP's arbejde og organisationens rolle i forhold til opnåelse af miljødimensionerne af FN's verdensmål. Som en af de vigtigste internationale besluttende forsamlinger på miljøområdet spiller FN's Miljøforsamling en afgørende rolle i den sammenhæng. Rådskonklusionerne fremhæver behovet for at forebygge og reducere forurening, samt behovet for at samarbejde internationalt herom. Konklusionerne fremhæver blandt andet følgende prioriteter for EU:

- sammenhængen mellem forurening og sundhed,
- luftforurening, herunder bekæmpelse af klimaforandringer,
- vand- og grundvandskvalitet,
- havforurening, herunder reduktion af plastikforurening i havene,
- sikker håndtering af kemikalier og affald.

Konklusionerne understreger betydningen af bæredygtig produktion og forbrug, udvikling af renere teknologier, information til forbrugerne og nye forretningsmodeller. Endvidere understreger konklusionerne behovet for at engagere alle interessenter med inddragelse af alle relevante aktører, herunder civilsamfundet, lokale myndigheder og den private sektor. Regeringen støtter rådskonklusionerne, som fremhæver områder, der er prioriteret af Danmark i forhold til at opnå miljødimensionerne FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. Danmark vil i forbindelse med mødet i miljøforsamlingen arbejde for at præge mødet og dets resultater i en konstruktiv retning. Det gælder ikke mindst i forhold til at fremme fokus på de sundhedsmæssige konsekvenser af forurening og løsningerne herpå – et område hvor EU, med aktiv indsats fra dansk side, har fremlagt forslag til en resolutionstekst til vedtagelse under miljøforsamlingen til december.

5. Eventuelt

Formanden gjorde opmærksom på, at udvalget tidligere på mødet havde diskuteret proceduren i forhold til komitésagen om bisphenol A i lak og overfladebehandlinger. Ministeren var bekendt med problemet og med, at det var utilfredsstillende for Folketingets kontrol med EU-politikken og i uoverensstemmelse med den gældende aftale med regeringen at få tilsendt sager så sent i forløbet. Det ville derfor være anbefalelsesværdigt, at udvalget som minimum får at vide, når der er en sag på vej, så partierne har mulighed for at forberede sig på den sene behandling.

Miljø- og fødevareministeren beklagede den sene oversendelse. Regeringen var meget bevidst om tidsfrister og om de samtaler, der havde fundet sted med udvalget om tidsfristerne for komitésager. Det var regeringens mål at leve op til dem.

6. Siden sidst

Miljø- og fødevareministeren: Europa-Parlamentet har i onsdags afvist Kommissionens nye kriterier for hormonforstyrrende stoffer. I sidste uge rettede jeg også henvendelse til de danske medlemmer af Europa-Parlamentet, hvor jeg opfordrede dem til at afvise forslaget, herunder fordi forslaget ikke er fintmasket nok.

FO Punkt 13. Forslag om en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0590

KOM (2016) 0590 – bilag 3 (samlenotat side 2)

KOM (2016) 0590 – bilag 2 (udtalelse fra Bundesrat)

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1225, senest behandlet i EEU 2/6-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren oplyste, at han ville forelægge en sag til tidligt forhandlingsoplæg. Det var tæt forbundet med forslaget om oprettelsen af sammenslutningen af europæiske tilsynsmyndigheder inden for elektronisk kommunikation (BEREC), og de to forslag udgjorde tilsammen den igangværende revision af den centrale EU-regelsæt på teleområdet. Han henviste i øvrigt til det fremsendte samlenotat.

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den første sag, som jeg vil nævne, er forslaget om et europæisk kodeks for elektronisk kommunikation. Forslaget indeholder en lang række af de mest centrale EU-regler på teleområdet.

Forslaget samler fire eksisterende direktiver i et direktiv, der tilsammen kommer til at udgøre EU's rammeregulering på teleområdet. Direktiverne er senest revideret i 2009. Hovedformålet med Kommissionens forslag er derfor at sikre, at reguleringen er tidssvarende i forhold til den teknologiske udvikling, og at reglerne understøtter de politiske målsætninger på teleområdet.

Regeringen er enig i, at der er gode grunde til at foretage et serviceeftersyn af telereguleringen, få gjort reglerne tidssvarende og sikre, at den rette infrastruktur er på plads.

Det er især vigtigt i en tid, hvor vi har megen fokus på at få skabt et velfungerende digitalt indre marked. Den rette digitale infrastruktur er alfa og omega i den sammenhæng. Regeringen støtter derfor overordnet, at forslaget har fokus på at understøtte udbredelsen af højhastighedsnet overalt i EU.

Regeringen lægger samtidig vægt på, at revisionen sker på en måde, så konkurrencen på telemarkedet ikke forringes. Udgangspunktet for reguleringen skal fortsat være, at vi skal opnå en effektiv konkurrence igennem en markedsbaseret og teknologineutral tilgang. Regeringen vil derfor arbejde for, at der tages behørigt hensyn til en effektiv konkurrence i de tiltag, der skal styrke investeringsincitamenterne.

Regeringen arbejder desuden for at få moderniseret og forenklet reguleringen med henblik på at skabe lige vilkår for virksomheder på tværs af grænserne og få reduceret administrative byrder, hvor det er muligt.

Jeg vil i min gennemgang fokusere på forslagens fem hovedområder, som er adgangsregulering, frekvenser, forbrugerbeskyttelse, forsyningspligt og myndighedsstrukturen.

En af de vigtigste dele i telereguleringen går ud på at sikre en velfungerende konkurrence på telemarkedet. Kommissionen lægger fortsat op til, at adgangsreguleringen på teleområdet primært skal være rettet mod udbydere med en stærk markedsposition. I mange lande er det i praksis de tidligere statsmonopoler på teleområdet. Det har været udgangspunktet i reglerne siden 2002, og regeringen støtter denne tilgang. Når det er sagt, er det værd at huske på, at de nye regler potentielt skal gælde mange år ud i fremtiden. Derfor er det også vigtigt at fremtidssikre reglerne i det omfang, det er muligt.

Regeringen arbejder på den baggrund for, at de reviderede regler gør det muligt i tilstrækkeligt omfang at adressere de konkurrencemæssige udfordringer, som kan opstå i takt med udbygningen af regionale eller lokale fibernet.

Det er vigtigt at understrege, at der er tale om en mulighed for at gribe ind. Om, hvordan og hvor værktøjet skal anvendes vil afhænge af en konkret vurdering, som det er op til den uafhængige telemyndighed at foretage. Det skal også ske mod en rimelig betaling, så det kan betale sig at investere i digital infrastruktur.

I forhold til frekvensområdet lægger Kommissionen op til en række nye tiltag. Regeringen er enig i, at det kan fremme rettidig ibrugtagning af nye frekvenser, hvis man i EU fastsætter fælles frister for, hvornår landene senest skal udstede tilladelser til at anvende de frekvenser, der afsættes til telekommunikation. Dette kan være med til at forbedre den trådløse dækning på tværs af EU.

Regeringen kan også støtte, at der indføres en mere ensartet varighed for frekvenser, der er afsat til telekommunikation. Kommissionen har foreslået, at disse frekvenstilladelser som minimum skal gælde i 25 år. En varighed på maksimalt 20 år vil dog mest være passende.

En varighed af denne længde vil give en passende balance mellem forudsigelighed, en rimelig investeringshorisont, en effektiv anvendelse af frekvenser og vil bidrage til dynamik og konkurrence på markedet.

Regeringen ønsker derimod, at det skal være muligt at fastsætte ambitiøse dækningskrav i de kommende frekvensauktioner i Danmark. Det er derfor vigtigt, at vi også fremadrettet kan fastsætte nationale dækningskrav, når vi afholder frekvensauktioner. Regeringen lægger på den baggrund vægt på at kunne fastholde den nuværende kompetencefordeling mellem Kommissionen, de uafhængige nationale tilsynsmyndigheder og medlemsstaterne på frekvensområdet. Hermed vil vi kunne fastholde den beslutningsproces, som vi har i dag i Danmark.

Kommissionen har også foreslået en mere ensrettet tilrettelæggelse af frekvensauktioner og tilladelser med mere ens vilkår. Regeringen er skeptisk over for denne del af Kommissionens forslag, da vi er bekymrede for, at det potentielt kan føre til mindre konkurrence.

I forhold til forbrugerbeskyttelsesområdet kan regeringen generelt støtte, at reglerne bør være udtryk for totalharmonisering. Dette sikrer, at danske virksomheder kan konkurrere på lige fod med andre virksomheder i Europa, og at forbrugerne sikres mere transparens. Regeringen er dog også tilfreds med, at der er enkelte undtagelsesmuligheder, der gør det muligt at opretholde velfungerende danske forbrugerbeskyttelsesregler. De danske regler om maksimalt 6 måneders binding kan med forslaget bevares.

Forslagets bestemmelser om forsyningspligt på basalt bredbånd ventes ikke at få den store betydning i Danmark. Dette skyldes, at der generelt ikke efterspørges adgang til bredbånd med lave hastigheder, men i stedet adgang til højhastighedsbredbånd.

Regeringen mener som udgangspunkt ikke, at forsyningspligten er det rette værktøj til at løse dækningsproblematikken. I Rådet er der opbakning til at indføre forsyningspligt på basalt bredbånd, men dog sådan at eventuelle udgifter ved forsyningspligten skal kunne finansieres af telebranchen i lighed med resten af tjenesterne under forsyningspligten på teleområdet. Regeringen ønsker ikke at stå i vejen for, at andre medlemsstaterne kan benytte sig af dette værktøj og kan derfor støtte denne tilgang.

Regeringen anerkender, at revisionen af regelsættet også kan give behov for at tilpasse myndighedsstrukturen. Regeringen lægger dog i den forbindelse vægt på, at medlemsstaterne også fremadrettet selv kan fastlægge arbejdsopgavernes fordeling internt i de enkelte medlemsstater.

Søren Søndergaard kunne ikke støtte forhandlingsoplægget, idet der var tale om totalharmonisering, der forhindrer bedre standarder.

Holger K. Nielsen sagde, at Socialistisk Folkepartis var optaget af, om forslaget lagde bindinger på det kommende teleforlig i Danmark og i så fald hvilke. Han havde noteret sig, at Kommissionen havde foreslået, at frekvenstilladelser skal gælde minimum 25 år, hvor ministeren sagde maksimalt 20 år. Kunne man ikke gå længere ned end det? Udviklingen på området går sindssygt hurtigt, så det er et problem med langvarige frekvenstilladelser.

Kenneth Kristensen Berth støttede ikke regeringens forhandlingsoplæg, da der var lagt op til en totalharmonisering.

Energi,- forsynings- og klimaministeren var af den opfattelse, at der var brede rammer for at føre national telepolitik og få lavet et dansk teleforlig. Ministeren havde selv forestillet sig en varighed på frekvenstilladelser på ca. 15-20 år, men da det blev drøftet i Energi,- Forsynings- og Klimaudvalget dagen før, var der opbakning til at lægge sig i nærheden af 20 år – også for på den måde at skabe så bredt et mandat som muligt.

Holger K. Nielsen spurgte, om det var muligt at modtage et notat om direktivets eventuelle begrænsninger for et dansk teleforlig.

Energi,- forsynings- og klimaministeren bekræftede.

Peter Hummelgaard Thomsen kunne godt tilslutte sig forhandlingsoplægget, under forudsætning af at varigheden af frekvenstilladelser er på maksimalt 20 år.

Formanden konkluderede, at der ikke var flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti havde ytret sig imod det.

Punkt 14. Forslag om oprettelsen af Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2016) 0591

KOM (2016) 0591 – bilag 2 (samlenotat side 21)

EUU alm. del (17) – bilag 2 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (16) – bilag 853 (udvalgsmødereferat side 1225, senest behandlet i EUU 2/6-17)

Energi-, forsynings- og klimaministeren oplyste, at han ville forelægge en sag til tidligt forhandlingsoplæg. Det var tæt forbundet med forslaget om europæisk kodeks for elektronisk kommunikation, og forslagene udgjorde tilsammen den igangværende revision af den centrale EU-regelsæt på teleområdet. Han henviste i øvrigt til det fremsendte samlenotat.

Energi-, forsynings- og klimaministeren: Den anden sag, som jeg vil forelægge, er Kommissionens forslag om at styrke Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation – kendt som BEREC – og at gøre det til et egentligt agentur.

BEREC er i dag en sammenslutning, som ifølge de uafhængige telemyndigheder fungerer godt, og som formår at løse de opgaver, som de har fået tildelt, på en tilpas og effektiv måde. Overordnet finder regeringen det derfor centralt, at vi fortsat sikrer og bevarer de nationale tilsynsmyndigheders og BEREC's uafhængighed.

FO Regeringen er samtidig skeptisk over for en række af de nye kompetencer, som Kommissionen ønsker at tillægge BEREC samt forslaget om at gøre BEREC til et agentur. Regeringen finder det heller ikke hensigtsmæssigt at give BEREC opgaver på frekvensområdet. Ekspertisen på dette område findes i Frekvenspolitikgruppen, og sådanne opgaver bør derfor fortsat placeres i denne gruppe.

Regeringen kan i udgangspunktet ikke støtte en stigning i antallet af ansatte i BEREC. Hvis det besluttes at tilføre flere ansatte til BEREC, lægges der vægt på, at dette modsvares af en tilsvarende reduktion andetsteds i EU-institutionerne. Regeringen lægger således vægt på en særdeles restriktiv tilgang til udviklingen i administrationsudgifter i EU's institutioner og agenturer.

Søren Søndergaard var enig i regeringens og i TDC's kritiske tilgang. I TDC's høringsvar stod der, at forslaget "griber ind i de nationale telemyndigheders muligheder for inden for de givne regulatoriske rammer at tilpasse anvendelsen af regulering til nationale forhold. TCD har vanskeligt ved at se behov for yderligere harmonisering." Enhedslisten kunne dermed ikke støtte regeringens forhandlingsoplæg, idet det lagde op til, at den i sidste ende ville acceptere forslaget.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten havde ytret sig imod det.

1. Europaudvalgsmøde 6/10 2017

Mødet sluttede kl. 14.07